natuur en milieu limburg
federatie

Samengevoegd jaarverslag Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg 2021

Samen voor een mooi en duurzaam Limburg

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 14-06-2022

Colofon

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg
Mei 2022

Dit jaarverslag is een uitgave van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg (NMF-Limburg) en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg. De NMF-Limburg werd opgericht op 23 november 1971. De stichting zet zich al 50 jaar in voor natuur en landschap, een gezond leefmilieu en duurzaamheid in Limburg. Zij doet dit samen met rond honderd bij haar aangesloten organisaties. Dit werk kan de NMF-Limburg doen dankzij giften, overheidsbijdragen en subsidie van onder meer de Provincie Limburg, de Nationale Postcode Loterij, het Limburgs Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.

Samenstelling, vormgeving en eindredactie:
Ton Hermanussen
Kim Reiners

Aan dit jaarverslag werkten mee:
Alle medewerkers en het bestuur van NMF-Limburg.
De controlerende accountant van NMF-Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg is Bakertilly N.V.

Contactgegevens:
Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg
Kapellerpoort 1
6041 HZ Roermond
info@nmflimburg.nl
www.nmflimburg.nl

De Natuur en Milieufederatie Limburg wordt financieel met name ondersteund door de Provincie Limburg en de Nationale Postcode Loterij.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Inhoudsopgave

Algemeen **5**
Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg 5
Oprichting Stichting 5
Doel NMF-Limburg 5
Activiteiten 5
Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg 5
Oprichting Stichting 5
Activiteiten 5
Directie van de NMF-Limburg 5
Bestuur van NMF-Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg 6

BESTUURSVERSLAG **7**

Voorwoord **8**

Inleiding **10**

Achterban en netwerk **11**

Ruimte, landschap en natuur **17**

Transitie landbouw en milieu **22**

Transitie energie en circulariteit **25**

Communicatie **27**

Organisatie en bedrijfsvoering **29**

Samengevoegd financieel verslag **33**
Eigen vermogen 35

Begroting 2022 **38**
STAAT VAN BATEN EN LASTEN VOLGENS HET CBF-KEURMERK 39
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022 40

Verantwoordingsverklaring bestuur Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg **45**

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Rooster van aftreden **47**

JAARREKENING **48**
SAMENGEVOEGD BALANS PER 31 DECEMBER 2021 49
SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021 VOLGENS HET CBF-KEURMERK 51
SAMENGEVOEGDE EXPLOITATIEREKENING OVER 2021 52
KASSTROOMOVERZICHT 2021 53
ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE JAARREKENING 54
GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN RESULTAATBEPALING 54
TOELICHTING OP DE SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021 64
Bezoldiging directie. 67

OVERIGE GEGEVENS **68**

Accountantsverklaring **69**

Bijlage Totaaloverzicht projecten 2021 **70**
Overzicht projecten o.g.v. achterban en netwerk 70
23 tot en met 26 betreft diverse projecten die gericht zijn op intern overleg, bila's, overleg met achterban, stakeholders. Overzicht projecten Ruimte, landschap en natuur 73
Overzicht projecten o.g.v. transitie landbouw en milieu 77
Overzicht projecten o.g.v. transitie energie en circulaire economie 79
Overzicht projecten o.g.v. communicatie 83

Bijlage werkelijke tijdsbesteding in dagen **84**
Totaaloverzicht Projecten Thema Netwerk en achterban 84
Totaal overzicht projecten thema natuur, ruimte en landschap 85
Totaaloverzicht projecten transitie landbouw en milieu 87
Totaaloverzicht projecten Energietransitie, duurzaamheid en circulariteit 88
Totaaloverzicht projecten Communicatie 89

Bijlage Provincie Limburg exploitaties t.o.v. overige financiers **90**

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Algemeen

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Oprichting Stichting

De stichting is bij notariële akte opgericht d.d. 23 november 1971 ten overstaan van notaris Van Reij te Sittard.

Doel NMF-Limburg

In het kort is het doel van de NMF-Limburg het buiten de partijpolitieke kaders coördineren en stimuleren van de in Limburg werkende organisaties op het gebied van milieu, natuurbehoud en landschapsbescherming, en het trachten verdere verstoring van het voor de maatschappij zo essentiële natuurlijke evenwicht te voorkomen en dit evenwicht waar mogelijk te herstellen.

Activiteiten

De activiteiten van de NMF-Limburg bestaan uit:

- Het beïnvloeden van provinciaal, regionaal of lokaal beleid op het gebied van natuur, landschap, duurzaamheid en milieu in Limburg;
- Het coördineren, zorgen voor onderling afstemmen en faciliteren van organisaties (circa 100 aangesloten) die zich op lokaal niveau bezighouden met natuur, milieu, duurzaamheid en landschap in Limburg;
- Het eerste aanspreekpunt zijn voor inwoners, overheden en instellingen, die geconfronteerd worden met situaties waar natuur, landschap of milieu in het geding is;
- Het stimuleren van duurzaam beleid bij overheid, bedrijven en instellingen.

Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Oprichting Stichting

De stichting is bij notariële akte opgericht d.d. 15 mei 1995 ten overstaan van notaris Zuidervaart te Sittard.

Activiteiten

In het kort is het doel van de Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg het vormen en beheren van een fonds ter financiële ondersteuning van bijzondere activiteiten van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg, die niet op andere wijze gesubsidieerd kunnen worden.

Directie van de NMF-Limburg

Directeur: Dhr. A.G.M. Hermanussen

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Bestuur van NMF-Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Voorzitter:	Dhr. R.J.M. Guyt,
Penningmeester:	Dhr. H.H.H.M. Nelissen,
Secretaris:	Mw. Drs. M.J.M. van Mansfeld
DB-lid:	Dhr. Dr. T.G. Mastenbroek (per 13 september 2021)

Bestuurslid algemeen bestuur: Dhr. Drs. Ph. Bossenbroek
Bestuurslid algemeen bestuur: Mw. E.A.U. Heymans
Bestuurslid algemeen bestuur: Dhr. ing. H. Offermans
Bestuurslid algemeen bestuur: Dhr. A.M.J. Vollenberg
Bestuurslid algemeen bestuur: Dhr. Drs. R.G.M. Walenbergh
Bestuurslid algemeen bestuur: Dhr. J.P. Kluskens (per 13 september 2021)
Bestuurslid algemeen bestuur: Dhr. I.G.J. George (per 13 september 2021)
Aspirant bestuurslid algemeen bestuur: Mw. N. Obrusnik (per 13 september 2021)

Het bestuur van de NMF-Limburg is belast met het besturen van de Natuur en Milieufederatie en met alle uit de wet en statuten voortvloeiende taken en bevoegdheden, waaronder het voorzien in niet in de statuten of krachtens de statuten geregelde aangelegenheden.
Het algemeen bestuur bestuurt op hoofdlijnen en is met name beleid vaststellend en controlerend. Het algemeen bestuur heeft taken en bevoegdheden (met name beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering) gedelegeerd aan het dagelijks bestuur. De directeur geeft leiding aan de werkorganisatie. Het algemeen bestuur vergaderde in het verslagjaar 5 keer en het dagelijks bestuur vergaderde 4 keer.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

BESTUURSVERSLAG

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Voorwoord

In het jaar 2021 en wel op dinsdag 23 November was het zo ver: NMF-Limburg bestond 50 jaar! Rekening houdend met de beperkingen als gevolg van het Covid-virus in 2021 hebben we hier op bescheiden schaal aandacht aan kunnen besteden in dit jubileumjaar.

Online hebben we 50 bijzondere momenten uit die 50 jaar met onze achterban en stakeholders gedeeld. En uitgenodigd door onze achterban hebben zij tijdens 10 wandelingen laten zien hoe bijzonder Limburg is, maar tegelijkertijd ook hoe kwetsbaar. Zo hebben we meer momenten weten te creëren om Limburgers te ontmoeten die zich soms bijna dagelijks vrijwillig inspannen voor een mooie natuur, een gezond milieu en een aantrekkelijk landschap. Helaas hebben we het geplande symposium moeten uitstellen naar 2022.

Geconstateerd kan worden dat 50 jaar na oprichting er nog genoeg te doen is voor NMF-Limburg, zoals: Het voorkomen dat het Melickerveld vol wordt gebouwd; Het ter discussie stellen dat 's nachts het licht aanblijft; En het bepleiten dat de huidige stikstofcrisis bij voorrang wordt opgelost.
Vaak voelen wij ons 'roepende in de woestijn' als het gaat over de klimaatverandering, de biodiversiteitscrisis en de forse milieubelasting van de intensieve veehouderij. Of bijvoorbeeld over de achteruitgang van het landschap in Limburg. Ook verdozing, industrialisering, schaalvergroting in de landbouw en infrastructuur hebben een grote negatieve impact op de kwaliteit van het landschap. Teveel en te gemakkelijk verdwijnen kleinschalige elementen als graften of grootschalige elementen als het Sterrebos voor 'de vooruitgang'. Dit alles bewijst het bestaansrecht van de NMF Limburg dat met passie en argumenten een professioneel tegengeluid laat klinken.

Ook in 2021 hebben we weer op allerlei manieren hier aandacht voor gevraagd. We zijn bijzonder verheugd dat Provinciale Staten in 2021 heeft besloten om een programma landschap op te stellen met als doel het Limburgse Landschap beter te kunnen beschermen.

Ook het nieuwe kabinet heeft eind 2021 stappen in de enige goede en juiste richting gezet: de richting van een natuur-inclusieve samenleving, waarbij de belangen van natuur, milieu, klimaat, duurzaamheid én gezondheid worden geborgd in onze samenleving. En dat is bemoedigend.

Tegelijkertijd moeten we constateren dat de luchtvaart niet wordt aangepakt, de droogteproblematiek nauwelijks wordt benoemd en biodiversiteit, klimaat en stikstof nog steeds vragen om 'nadere invulling'. Als we de natuur, het milieu en het klimaat écht wilt beschermen is het zaak om tot concrete plannen en uitvoering te komen.

In de voorbije zomer werden we in Limburg met de ernst van de klimaatcrisis geconfronteerd. Al meer dan 40 jaar waarschuwen wetenschappers voor extremere buien en hittegolven Gelukkig ging het in het dal van de Maas goed en konden we ervaren dat de vele al uitgevoerde ruimte voor de

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

rivier maatregelen effect hebben. Duidelijk is ook dat ‘fijne watersysteem’ zoals het bekenstelsel in het heuvelland en in de dalen van de Geul en de Gulpen nog veel aandacht behoeft. Wij blijven daarbij pleiten voor ‘nature-based solutions'.
Klimaat adaptatie en mitigatie zouden net als herstel van de biodiversiteit topprioriteit moeten zijn in onze huidige samenleving en bij onze overheid, om ook in de toekomst een gezonde leefomgeving en leefklimaat te behouden.

Het dan fijn om te merken en te voelen dat dat niet alleen wij ons daar voor inzetten maar dat doen met een actieve Limburgse achterban én steeds meer bezorgde Limburgers die samen met ons de groene boodschap uitzenden. Wij gaan daar in 2022 gewoon mee door. En dat feestje voor ons 50-jarig bestaan. Dat houdt u tegoed in 2022.

Namens de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Ruud Guyt
(voorzitter)

Ton Hermanussen
(directeur)

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening van de stichting Natuur en Milieufederatie Limburg van het jaar 2021. Dit jaarverslag is opgesteld ter verantwoording en ter informatie voor onze achterban, financiers en stakeholders.

Met een door het Algemeen Bestuur vastgesteld jaarverslag voldoen we aan onze eigen statuten, de voorwaarden van onze financiers en het CBF (als toezichthouder Goede Doelenstichtingen).

Afgelopen jaar is door het bestuur de wens uitgesproken om tot een compacter jaarverslag te komen waarbij gefocust wordt op de belangrijkste resultaten. Dit jaarverslag is daarvan een eerste versie. De overige activiteiten en werkzaamheden zijn kort verwoord in een aparte bijlage. De volledige financiële verantwoording is in de jaarrekening terug te vinden.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Achterban en netwerk

NMF-Limburg is een netwerkorganisatie. Ons netwerk bestaat uit onze achterban, onze stakeholders en alle andere organisaties die zich in de provincie en de rest van het land inzetten voor "het groene belang". Gezamenlijk zijn ze essentieel voor ons om te weten wat er speelt, kennis op te doen, kennis te delen en voorstellen te toetsen. Vandaar dat we voor 'Achterban en netwerk' elk jaar specifieke activiteiten in het jaarprogramma opnemen. Zo organiseren we bijvoorbeeld bijeenkomsten in de regio en thema-avonden. In bijlage 1 zijn alle verrichte werkzaamheden van het thema 'Achterban en netwerk' kort verantwoord.

Voor dit jaarverslag lichten we graag de volgende 4 resultaten nader toe;

- **Achterban stabiel;**
- **Limburgse Boombeschermersgilde aan de slag;**
- **Jeugdplatform van start;**
- **Vraagbaakvragen blijft toenemen.**

Achterban stabiel

We willen onze organisatie-achterban verstevigen. Met verstevigen bedoelen we verankeren en waar mogelijk verbreden. Door het uitbreiden van de achterban zal het draagvlak en de impact van de NMF-Limburg provinciaal worden vergroot, hebben we lokaal meer ogen en oren, hebben we gezamenlijk meer kennis waardoor we de belangen van natuur en milieu nog beter kunnen behartigen.

We hebben hier in het voorjaar van 2021 actief op ingezet als onderdeel van een campagne gekoppeld aan ons 50-jarig jubileum. In dat kader is als aftrap ook een promotiefilmpje van het team gemaakt dat via onze diverse kanalen is gedeeld. We hebben deze campagne ook benut voor het werven van nieuwe bestuursleden en een nieuwe medewerker.

We hebben via website en nieuwsbrieven nogmaals benadrukt bij onze achterban wat het belang is van hun deelname aan onze federatie en we hebben meer dan 300 organisaties aangeschreven of ze belangstellend zouden zijn om zich bij ons aan te sluiten. Tot slot hebben we het huidige databestand van achterbanorganisaties opgeschoond. Deze opschoonactie leverde 7 organisaties op die niet meer bestaan/actief zijn. Tot slot zijn we ons onbekende organisaties die contact opnemen met ons via de vraagbaak actief gaan benaderen voor deelname.

Met name deze laatste werkwijze leverde in 2021 nieuwe achterban op. Dit proces wordt vanaf 2022 regulier in onze organisatie ingepast. In het totaal hebben zich op deze wijze 6 nieuwe organisaties aangemeld in 2021, waarmee eind 2021 in het totaal 98 achterbanorganisaties aangesloten zijn. In

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

vergelijking met andere federaties is de Limburgse achterban nog steeds één van omvangrijkste. Achterban-versterking of versteviging blijft een aspect dat continu aandacht vraagt.

Limburgs Boombeschermersgilde aan de slag

In 2020 heeft de NMF-Limburg het initiatief genomen om een Boombeschermersgilde op te zetten. In 2021 is de Limburgse Boombeschermersgilde daadwerkelijk aan de slag gegaan. Het is een netwerk van betrokken mensen die zich op vrijwillige basis inzetten voor het behoud van bestaande bomen én nieuw te planten bomen. Het doel is om in elke gemeente van Limburg minimaal één boombeschermer actief te hebben. Dit doel is in 2021 nog niet bereikt maar blijft de inzet voor komende jaren.

De 31 gemeenten in Limburg hebben geen uniform beleid wat betreft de regels voor het kappen van bomen en het behoud van bomen. Er zijn wel gemeenten die een lijst met beschermde bomen hebben, maar zeker niet allemaal. Een belangrijke taak van een boombeschermer is om het bomenbeleid in zijn/haar gemeente positief te beïnvloeden door daarover met de gemeente en lokale natuurorganisaties in gesprek te gaan. Daarnaast houdt een boombeschermer kapvergunningen in de gaten en maakt waar nodig bezwaar tegen.

In de komende 8 jaar worden volgens het zogenaamde Actieplan 1 miljoen bomen geplant. Ook in het collegeprogramma ‘Vernieuwend Verbinden’ is de ambitie opgenomen om binnen twee Statenperiodes 1 miljoen bomen te planten. Daarnaast is er ook nog de Nationale Bossenstrategie: volgens deze strategie kent Nederland in 2030 een grotere biodiversiteit aan bos, met meer verschillende bomen van verschillende leeftijden. Ook komt er de komende 10 jaar 37.000 hectare bos bij, een toename van 10%, oftewel 75000 voetbalvelden. In de Provincie Limburg wordt hieraan invulling gegeven door middel van het programma Bossen Limburg, dat weer deel uitmaakt van het Natuurprogramma.

Bovengenoemde zaken zijn gedeeld met de boombeschermers. De NMF-Limburg heeft daarnaast in 2021 drie informatieavonden georganiseerd voor de boombeschermers. Hierbij zijn ervaringen uitgewisseld en per informatieavond hebben 1 of 2 sprekers een verhaal over een onderwerp gehouden, waarvan de boombeschermers hadden aangegeven dat ze daar graag meer over wilden weten. Zo heeft Hans Kaljee de werkwijze van de Bomenstichting toegelicht, Nathalie Obrusnik heeft een verhaal gehouden over I-Tree en het Wood Wide Web van Peter Wohlleben en Gerard Hendriks van de Stichting Groen Weert heeft verteld over het werk van de stichting en de samenwerking met de gemeente Weert. Daarnaast heeft Bert Maes van Ecologisch Adviesbureau Maes een presentatie gegeven over de Atlas wilde bomen en struiken, waarbij werd ingezoomd op de provincie Limburg en haar sterlocaties.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

natuur en milieu limburg
federatie

Zit er een bomenbeschermer in jou?

Sluit je aan bij het Boombeschermersgilde en kom in actie voor een groen en boomrijk Limburg. Scan de QR-code voor meer info of ga naar **www.nmflimburg.nl/boombeschermersgilde**

50 jaar natuur en milieu limburg federatie

Het **Limburgs Boombeschermersgilde** is een netwerk van betrokken mensen die zich op vrijwillige basis inzetten voor het behoud van bestaande bomen én nieuw geplante bomen. Het uiteindelijke doel is dat de bomen die nieuw worden aangeplant er over 100 jaar nog steeds staan. Wij zoeken binnen elke gemeente van Limburg minimaal één actieve bomenbeschermer.

mede mogelijk gemaakt door provincie limburg

NATIONALE POSTCODE LOTERIJ

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Jeugdplatform van start

De jeugd heeft de toekomst. Dat onderschrijft NMF-Limburg. Evenals de noodzaak om 7 generaties vooruit te denken. Vanuit die gedachte is NMF-Limburg in 2021 gestart met het opzetten van een groep jongeren die zich vrijwillig wil inspannen voor de doelen waar NMF-Limburg voor staat. De werving daarvan is ook in het voorjaar 2021 van start gegaan.

Eind 2021 leidde dat tot een groep van 12 enthousiaste jongeren die natuur en milieu in Limburg een warm hart toedragen met de werktitel Jeugdplatform. De leden zijn zeer divers in ambitie en achtergrond, en goed verspreid over de provincie.

De groep is inmiddels een paar keer (fysiek/online) samengekomen. De leden van dit platform hebben een eerste selectie gemaakt van vragen waar ze mee aan de slag willen zoals;

- Wat zien we om ons heen gebeuren op het gebied van natuur, landschap en duurzaamheid?
- Wat willen en kunnen we hieraan doen?
- Hoe pakken we dat aan?

Keuzes ter zake vorm en inhoud staan voor 2022 op de agenda.

Aantal vraagbaakvragen blijft toenemen

De NMF-Limburg heeft een vraagbaak ingericht, waar aangesloten organisaties, Terrein Beherende Organisaties, burgers, overheden en andere organisaties terecht kunnen met vragen, opmerkingen, suggesties of zorgen met betrekking tot natuur, milieu of landschap. Sommige vragen kunnen direct worden afgehandeld door middel van parate kennis of doorverwijzing naar relevante instanties. Andere vragen zijn dermate complex dat de kwestie nader uitgezocht moet worden voor een goed advies. In sommige gevallen is het natuur- of milieubelang zo groot of zijn er geen andere organisaties die het item oppakken dat de NMF-Limburg de kwestie zelf oppakt als nieuw project. De vragen worden gecategoriseerd zodat we langjarig weten welke thema's actueel zijn.

Het aantal binnengekomen vragen is net als in de afgelopen jaren ook in 2021 weer fors toegenomen (zie onderstaand overzicht). Kennelijk weten steeds meer organisaties en burgers onze organisatie te vinden als zij van mening zijn dat natuur, landschap, milieu of hun directe leefomgeving bedreigd worden.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Aantal binnengekomen vraagbaken 2015-2021

Vraagbaak	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Advies gegeven	70	71	89	114	151	212	236
Uitgebreid advies gegeven	28	22	17	18	9	16	19
Totaal	98	93	102	132	160	228	255

De vraagbaakvragen worden gerubriceerd zodat we kunnen zien welke thema's actueel zijn en welke onderwerpen of zorgen leven bij onze achterban en burgers. De volgende figuur biedt een overzicht van de verdeling van het aantal vraagbaken naar thema/onderwerp.

Overzicht binnengekomen vragen in 2021 per thema

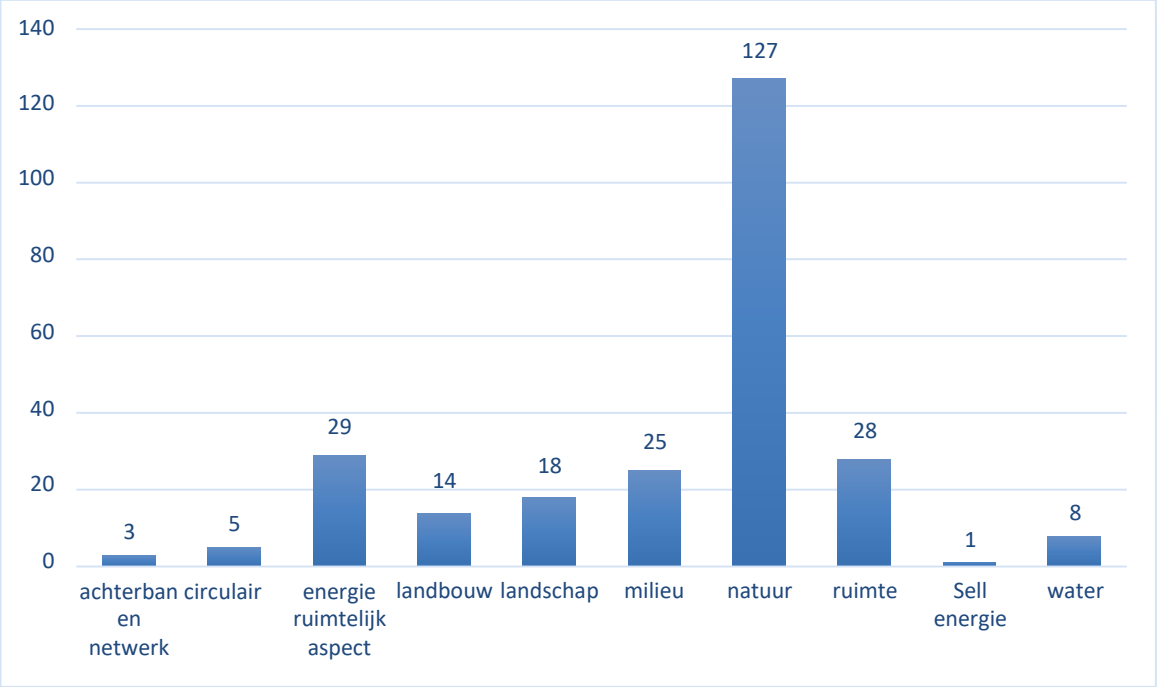

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Bijdrage Postcode Loterij maakt in iedere provincie een verschil

Energietuinen is een van de projecten van de Natuur en Milieufederaties die mogelijk gemaakt wordt door de deelnemers van de Postcode Loterij.

Dankzij de ruim 3 miljoen deelnemers van de Nationale Postcode Loterij gaat er in 2022 ruim 361 miljoen euro naar 188 goede doelen die zich inzetten voor mens en natuur. De Natuur en Milieufederaties horen al sinds 1996 bij de goede doelen die op een bijdrage mogen rekenen. Ook het komend jaar ontvangen we opnieuw een bijdrage van 2,25 miljoen euro van de Postcode Loterij: een aanzienlijk bedrag waar wij ontzettend blij mee zijn.

Annie van de Pas, netwerkdirecteur van de Natuur en Milieufederaties: “Met de bijdrage van de Nationale Postcode Loterij is het voor ons mogelijk om in iedere provincie een impact te creëren. De bijdrage van de Loterij is voor ons al jarenlang een fundament voor de realisatie van vele mooie projecten. Het is fantastisch dat we op deze manier in heel Nederland het verschil kunnen maken.”

Extra schenkingen

Naast deze jaarlijkse bijdrage hebben de Natuur en Milieufederaties samen met WNF Nederland, Natuurmonumenten, ARK natuurontwikkeling en LandschappenNL eind 2021 een extra schenking mogen ontvangen om overstromingen in Limburg tegen te gaan. Dit project gaat binnenkort van start. We zijn ook partner van CleanUpXL, een gezamenlijk gedragen en uitgevoerd project van de Waddenvereniging, Stichting De Noordzee, Stichting Duik de Noordzee Schoon, BDS Harlingen en Friendship Offshore om 800.000 kilo rotzooi uit Noordzee te verwijderen. Begin 2021 heeft de Loterij financiering voor dit project toegekend.

Mooie projecten

In 2019 ontvingen we een extra schenking van 1,65 miljoen euro voor het project Energietuinen. Met dit project willen we zichtbaar maken dat grootschalige opwek van duurzame energie ook mooi kan zijn én kan samengaan met natuur en recreatie. In het najaar 2019 vielen we nogmaals in de prijzen, toen we te horen kregen dat Plan Boom mede dankzij de Postcode Loterij van start kon gaan. Met een extra schenking van 2,25 miljoen euro willen we de komende jaren in heel Nederland 10 miljoen bomen gaan planten.

De Natuur en Milieufederaties zijn de Postcode Loterij en alle deelnemers enorm dankbaar voor hun bijdrage. Met hun steun kunnen we ons blijven inzetten voor mooie en duurzame provincies.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Ruimte, landschap en natuur

Ruimte, natuur en landschap is een thema waar NMF-Limburg al vanaf haar oprichting actief in is. In 2021 speelden er veel casussen op het vlak van lokale planologie. Vaak samen met leden uit onze achterban proberen we in een zo vroeg mogelijk stadium aandacht te krijgen voor de negatieve effecten van sommige ontwikkelingen op de ruimtelijke kwaliteit, het landschap of de natuur.

In bijlage 1 zijn alle verrichte werkzaamheden kort verantwoord. In dit jaarverslag willen we graag 4 concrete resultaten benoemen;

- **Landschap op de kaart gezet**
- **Greatheide blijft groen**
- **Dal Loobeek behouden**
- **Voorkomen van windmolenpark op voormalig vliegbasis Elmpt.**

Landschap op de kaart gezet

Onder het mom van economische belangen valt het Limburgse landschap steeds vaker ten prooi aan verdozing en verrommeling. Zelfs de landschappen met een beschermde status, zoals het Nationaal Landschap Zuid-Limburg, hebben de afgelopen jaren ingeboet aan landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit. En in de zogenaamde 'witte' gebieden – gebieden zonder beschermde status – is de situatie nog alarmerender. Zie de vele distributiehallen, grote (agrarische) loodsen, paardenrijbakken, antennemasten, autosloperijen, zonnevelden, enz. Allemaal ontwikkelingen in het buitengebied die leiden tot een (sluipende en steeds verdergaande) verrommeling en een aantasting van de recreatieve en belevingswaarden en achteruitgang van ons mooie Limburgse landschap.

De NMF-Limburg maakt zich hier grote zorgen over. Zij heeft in 2021 met succes een aantal acties ondernomen om de bescherming van het landschap hoger op de politieke en bestuurlijke agenda's te krijgen:

a) In 2021 is de Omgevingsvisie Limburg vastgesteld. Dat plan biedt volgens de NMF-Limburg onvoldoende garanties en handvaten om de achteruitgang van het landschap te stoppen. De provincie moet naar onze mening veel sterker toezien op het behoud van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten van Limburg en hierin de regie nemen. Daarom richtten wij ons in 2021 tot Provinciale Staten (PS) met een pleidooi om een Programma Landschap op te stellen. Met daarin specifieke aandacht voor behoud, bescherming en ontwikkeling van de landschappelijke waarden én met concrete maatregelen en daaraan gekoppelde financiering. Een ruime meerderheid in PS was het met ons voorstel eens en heeft besloten om een dergelijk programma in 2022 te laten opstellen.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

b) Behoud van landschappelijke kwaliteiten speelt ook nadrukkelijk een rol bij de Regionale Energiestrategieën (RESsen). Daarin wordt op regioniveau uitgewerkt hoeveel duurzame energie (zon, wind) de gemeenten in 2030 willen opwekken en waar dat moet gebeuren. In de RES Zuid-Limburg zijn ruim begrensde zoekgebieden aangewezen voor de opwek van zon-PV en windenergie in het buitengebied, ook in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Gemeenten moeten deze zoekgebieden vervolgens indikken en concretiseren. Om de landschapsbelangen hierbij te bewaken en deze goed te kunnen wegen, heeft de NMF-Limburg samen met anderen met succes gepleit voor een landschappelijke verdiepingsstudie in de vorm van een kwalitatieve beschrijving/ onderlegger van de landschappelijke en cultuurhistorische kernwaarden en kwetsbaarheden. Het beoogde resultaat is een kwetsbaarheid-/ kansenkaart voor de plaatsing van windmolens en zonnevelden in Zuid-Limburg vanuit landschappelijk oogpunt. Een dergelijke landschappelijke verdiepingsstudie wordt momenteel opgesteld, zodat gemeenten in 2022 ook vanuit landschappelijk oogpunt een beter onderbouwde locatiekeuze voor zonnevelden en windmolens kunnen maken.

c) Limburg kent prachtige landschappen met unieke landschapselementen. De behoefte aan dergelijke plekken om te recreëren in een aantrekkelijke groene omgeving dichtbij huis is door de Covid-pandemie sterk gestegen. Het Limburgse landschap verdient een zorgvuldig beheer dat continuïteit kent en efficiënt wordt uitgevoerd.
Met het verdwijnen in 2021 van de Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen, die partijen ten behoeve van het landschapsbeheer in Limburg bij elkaar bracht, is de organisatiekracht rondom het bundelen van beheeractiviteiten en het matchen met mogelijke financieringsbronnen verdwenen. Daarom luidden de NMF-Limburg samen met de terreinbeheerders in 2021 de noodklok en verzochten de provincie om een regisserende en verbindende rol te nemen als hoeder, stimulator en financier ten aanzien van het landschap in Limburg. De suggestie van de natuurbeschermingsorganisaties om een verkenning te doen, is door de provincie gehonoreerd. Sindsdien wordt gewerkt aan het in beeld brengen van de landschapsopgaven en aan een voorstel voor het toekomstige landschapsbeheer in onze provincie.

Graetheide blijft groen

De Graetheide, een ruim 200 ha. open groene ruimte in de sterk verstedelijkte Westelijke Mijnstreek, is al sinds 1969 gereserveerd als potentieel bedrijventerrein voor DSM. In eerste instantie bedoeld voor de vestiging van zware chemische industrie. Die bestemming stuitte op veel verzet van omwonenden en natuur- en milieuorganisaties, waaronder de NMF-Limburg. Die vonden de regio al (te) zwaar belast door de dichte bebouwing, vele industrieterreinen en infrastructuur en een tekort aan groengebieden. Verschillende plannen en ideeën voor een industriële invulling van het gebied verschenen in de loop der jaren en verdwenen vervolgens ook weer in de prullenbak. Maar de reservering als bedrijventerrein bleef al die jaren van kracht. Ondanks aanbod van ruim voldoende bedrijventerreinen in de omgeving.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Het Graetheidecomité en de NMF-Limburg hebben jarenlang gepoogd om de status als reserve industrieterrein van het gebied af te krijgen, door het indienen van zienswijzen tegen provinciale streek- en omgevingsplannen en door een permanente lobby bij Provinciale Staten- en gemeenteraadsleden. Tot voor kort nog zonder succes. Besloten was dat een nog op te stellen gebiedsvisie een toekomstig perspectief voor de Graetheide moest schetsen.
Bij de totstandkoming van deze gebiedsvisie zijn de NMF-Limburg, Graetheidecomité en bewonersorganisaties nauw betrokken geweest. Ook hierbij is onze inzet steeds geweest: geen industriële activiteiten op de Graetheide. De vasthoudende inzet van de natuur- en milieuorganisaties voor een groen Graetheide heeft uiteindelijk geloond. De Strategische Gebiedsvisie Omgeving Chemelot, eind 2021 door de gemeenteraden van Sittard-Geleen en Stein vastgesteld, stelt expliciet: "Graetheide blijft groen. En dit groen gaan we versterken. Er komen geen aan Chemelot gerelateerde economische activiteiten op Graetheide".

Dal Loobeek voorlopig beschermd

Het Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo wilde bedrijventerrein De Spurkt realiseren ten noorden van Venray, in het dal van de Loobeek. De plannen hiervoor zijn voorlopig van de baan, omdat de gemeenteraadsleden vinden dat ze onjuist zijn geïnformeerd en omdat er veel weerstand tegen de komst van het industrieterrein is van bewoners en natuurorganisaties, waaronder de NMF-Limburg. Om het industrieterrein tegen te houden heeft de NMF-Limburg samengewerkt met bewonersgroepen, raadsleden, lokale natuurorganisaties en Das en Boom.

In 2019 heeft de NMF-Limburg al een zienswijze ingediend op de zogenaamde Notitie reikwijdte en detailniveau De Spurkt. In de zomer van 2020 heeft de NMF-Limburg vervolgens een zienswijze ingediend op het Ontwerpbestemmingsplan De Spurkt. Hierin is ingegaan op de volgende punten:

- aantasting van het Loobeekdal en de Bronsgroene Landschapszone;
- onjuistheden in de stikstofberekeningen;
- ernstige aantasting/verlies van leefgebieden van zwaar beschermde soorten zoals de boomkikker, huismus, steenuil en vleermuizen;
- achteruitgang van de biodiversiteit;
- het in gevaar komen van de dassenpopulatie in de regio.

De gemeenteraadsleden wilden graag een second opinion omdat er werd getwijfeld aan de verstrekte informatie over De Spurkt. Zo stond in de plannen dat het terrein rond de bedrijven de bestemming groen krijgt, maar in de plannen werd dat niet geborgd: er werd alleen aangegeven dat er groen mág komen. Daarnaast werd gezegd dat alleen Venrayse bedrijven zich op het industrieterrein zouden mogen vestigen, maar ook dat was op papier niet vastgelegd. Verder werd in de stukken gesproken over (zeer) grootschalige logistiek. Een meerderheid van de raad steunde vervolgens de beoogde ontwikkeling niet meer. Op basis daarvan heeft het college van

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

burgemeester en wethouders de gemeenteraad laten weten de plannen voor De Spurkt terug te trekken. Het College wil nu een ‘maatschappelijke dialoog’ starten over de plannen voor het bedrijventerrein.

Voorkomen van windmolenpark op voormalige vliegbasis Elmpt (D)

Samen met bewonersgroepen, lokale natuurorganisaties en raadsleden uit zowel Duitsland als Nederland, heeft de NMF-Limburg begin 2021 geageerd tegen de bouw van 7 windturbines op de start- en landingsbaan van het voormalige Britse militaire vliegveld Niederkrüchten-Elmpt. Dit voormalige vliegveld in Duitsland ligt net ten noorden van Natura 2000-gebied de Meinweg, middenin het grensoverschrijdende Grenspark Maas-Swalm-Nette.

Bezwaren

Onze bezwaren tegen de windturbines in Elmpt waren gebaseerd op de volgende gronden:

- De kwalificatie ‘vorbelastet’ leidt tot nog meer windturbines in de regio;
- De windturbines liggen vlakbij een aantal Vogelrichtlijngebieden: dit zijn volgens de ‘Nationale Windmolen risicokaart voor vogels’ hoog-risico gebieden voor vogels;
- De windturbines liggen binnen een zone van 200 m van bosgebied; volgens Eurobats dienen deze gebieden gevrijwaard te blijven van windmolens;
- De windturbines vormen mogelijk een risico voor de gunstige staat van instandhouding van de populaties buizerd, wespendief, boomleeuwerik en veldleeuwerik plus de das;
- De windturbines liggen op de trekroute van kraanvogels en ganzen;
- De negatieve visuele impact op het landschap;
- De windturbines komen middenin het Grenspark Maas-Swalm-Nette te liggen, wat tegenstrijdig is met de belangrijkste doelen van deze grensoverschrijdende samenwerking;
- Laat het gebied over aan de natuur net zoals het Brachter Wald is ontstaan.

Uitbreiding Vogelrichtlijngebied op een deel van het voormalige vliegveld

De plannen voor de windturbines leken aanvankelijk niet door te gaan, ook omdat de regering in de zomer bekendmaakte Vogelrichtlijngebied ‘Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald und Meinweg’ te willen uitbreiden op een deel van het voormalige vliegveld. De NMF-Limburg heeft toen nog een brief naar de Bezirksregierung Düsseldorf gestuurd om onze waardering uit te spreken dat het Landesamt für Natur, Umwelt und Verbraucherschutz Nordrhein-Westfalen dit voornemen heeft.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Plannen voor mega industrieterrein

Er zijn echter nieuwe bedreigingen waartegen we wederom gezamenlijk optrekken: eind vorig jaar werd namelijk bekend dat de Engelse ontwikkelingsmaatschappij Verdion hier een bedrijventerrein van 150 (!) ha wil vestigen. De bedoeling is dat de energieopwekking voor dit mega industrieterrein met zonnepanelen op daken van de bedrijven maar ook met windturbines zal plaatsvinden.

Achterban betrekken en informeren over de Omgevingswet

Het was de bedoeling om in 2021 onze achterban bij te scholen op het gebied van de nieuwe Omgevingswet, zodat ze zich vervolgens met voldoende kennis zouden kunnen inzetten voor de bescherming van natuur, milieu en landschap op lokaal niveau. Omdat de invoering van de Omgevingswet is vertraagd (invoering zoals het er nu naar uit ziet eind 2022), is besloten om de scholing door te schuiven naar 2022.
Er zijn alternatieve werkzaamheden verricht. In 2021 is tijdens een aantal regiovergaderingen de achterban bijgepraat over de belangrijkste wijzigingen van de nieuwe wet t.o.v. de huidige wetgeving. Ook heeft de NMF-Limburg meegedacht bij het opzetten van een website voor leden, donateurs en vrijwilligers van een aantal natuur- en milieuorganisaties (waaronder de 12 Natuur en Milieufederaties, de Landschappen, IVN, Vogelbescherming, Natuurmonumenten, Milieudefensie). Deze site 'samenvooronzeleefomgeving.nl' met informatie over de nieuwe Omgevingswet en concrete tips en handvaten voor het uitoefenen van invloed op de leefomgeving is eind 2021 de lucht in

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Transitie landbouw en milieu

Vanaf 2021 heeft NMF-Limburg ervoor gekozen meer aandacht en tijd aan het thema Transitie landbouw en milieu te gaan besteden. In bijlage 1 zijn alle werkzaamheden die vallen onder dit thema kort verantwoord.

Er zijn al noemenswaardige resultaten in 2021 bereikt waar we in dit hoofdstuk graag op terugkijken;

- **Ondertekening pamflet Platform Vitale Veehouderij;**
- **Actieplan Natuur-inclusieve landbouw vastgesteld;**
- **UR 2mln voor nature based solutions in het Geul- en Gulpdal;**
- **Oproep tot actie op het stikstofdossier.**

Ondertekening pamflet Platform Vitale Veehouderij

Het Platform Vitale Veehouderij gaat actie ondernemen om de veehouderij in de Limburgse Peelgemeenten toekomstbestendig te maken. Op 30 september 2021 ondertekenden de partijen die zich in het platform verenigd hebben, waaronder de NMF-Limburg, hiervoor een pamflet. Het platform wil een versnelling realiseren op vier thema's: een gezonde leefomgeving, innovatie, circulair produceren en samenwerken en uitvoeren. Met de ondertekening spreken de partners de ambitie uit dat er in 2030 een veehouderijsector in Limburg is met een nagenoeg gesloten veevoerkringloop in een gezonde leefomgeving op basis van een eerlijk verdienmodel. De toekomstige veehouderij moet in balans komen met zijn omgeving en aansluiten bij maatschappelijke opgaven zoals klimaat en circulariteit.

Het afgelopen jaar heeft de NMF-Limburg tot doel gehad om de ambities van het platform zo concreet en impactvol als mogelijk te formuleren. Uiteindelijk is het gelukt om de focus in eerste instantie te leggen op de intensieve veehouderij. De intensieve veehouderij in de zes deelnemende peelgemeenten is verantwoordelijk voor ruim twee derde van de Limburgse landbouw emissies (geur, fijnstof, ammoniak). Daarnaast vormt het sluiten van kringlopen voor de niet-grondgebonden veehouderij een grote uitdaging. Maar daar is dan wel de grootste winst te behalen. Mede dankzij de NMF-Limburg ligt de focus voor 2022 binnen het platform op de 'Basis op orde': een 'omgevingsfoto' van de huidige impact van de veehouderij in termen van vergunde en daadwerkelijke aantallen dieren, veevoerherkomst, emissies en mestproductie en -aanwending. Dit vormt de basis om te zorgen dat de ambities van het platform niet bij loze woorden blijven en initiatieven en maatregelen gemonitord worden op hun bijdrage aan de omgeving. Bijvoorbeeld om te zorgen dat waar nodig latente ruimte in vergunningen ingetrokken kan worden om verdere overlast te voorkomen.

Actieplan Natuur-inclusieve Landbouw vastgesteld

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

De landbouw bezit een groot deel van het buitengebied en is een belangrijke speler bij de oplossing voor het herstel van de biodiversiteit in het landelijk gebied. Vanuit deze gedachte is in 2020 gestart met een gezamenlijk Actieplan Natuur-inclusieve landbouw. Deze aanpak is in 2021 opnieuw bekrachtigd door Gedeputeerde Staten. Samen met de LLTB, Stichting Natuurinclusieve Landbouw, BioLogisch Limburg, provincie Limburg, Waterschap Limburg, Wageningen Universiteit en HAS Hogeschool zijn in 2021 stappen gemaakt met een uitvoeringsplan, waarbij een gezonde bodem de basis vormt. Zo wordt gestart met laagdrempelige projecten om te proeven aan de voordelen van natuur-inclusief, wordt ingezet op kennisoverdracht door regionale pilotgroepen en worden een aantal demo's uitgerold die volledig natuurinclusief zijn zoals strokenteelt en agroforestry. Daarnaast is een digitaal handboek Natuurinclusief opgesteld voor de akkerbouw en is voor de melkveehouderij een KPI set met streefwaarden in ontwikkeling.

EUR 2mln voor nature based solutions in het Geul- en Gulpdal

Eind 2021 heeft een coalitie van WNF, NMF-Limburg, de landschappen, ARK-natuurontwikkeling en Natuurmonumenten een project inclusief EUR 2mln binnengesleept voor de bevordering van natuur als bondgenoot tegen overstromingen in Limburg. In 2022 gaan we hiermee in actie voor natuurlijke oplossingen tegen hoogwateroverlast in Limburg (met name Gulp- en Geuldal). Doel is dat zoveel mogelijk mensen zich samen met ons inzetten voor natuurlijke oplossingen voor hoogwateroverlast zodat deze natuurlijke oplossingen uiteindelijk de vanzelfsprekende keuze worden in de hoogwateraanpak van overheden. Enerzijds door te bouwen aan een grote beweging van klimaatambassadeurs, waarbij we samen anderen inspireren door te laten zien wat er mogelijk is. Anderzijds willen we met aansprekende en concrete voorbeelden laten zien hoe een klimaatbestendige oplossing in de praktijk werkt. Zo kunnen met een fonds en beeldvormende projecten initiatiefnemers, groepen van burgers, agrarische natuurverenigingen, maatschappelijke organisaties, heemkundekring, terreinbeheerders of andere betrokkenen gestimuleerd en gefinancierd worden.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Oproep tot actie op het stikstofdossier

In 2021 heeft de NMF-Limburg zich op vele manieren ingezet om op te roepen tot actie op het stikstofdossier; Dat deden we actief bij de Provinciale Stikstoftafel, via rondetafelgesprekken waarbij wij ons als groene organisaties samen sterk maakten voor het onderwerp en door open brieven aan de Statencommissie Ruimte Landbouw en Natuur. De kernboodschap blijft dat het effect van stikstofdepositie op natuur zeer groot is. Het treffen van extra beheermaatregelen is nu nog steeds 'dweilen met de kraan open'.. Het is duidelijk dat met het tot dusverre gevoerde beleid de natuurdoelstellingen niet binnen bereik zullen komen. Het probleem moet bij de bron worden aangepakt en forse extra inspanningen zijn nodig om de natuurdoelen te realiseren. Een structureel herstel van de natuur is nodig en dan gaat het om: grotere natuurgebieden, betere onderlinge verbindingen (corridors), herstel van de waterhuishouding in en rondom natuurgebieden, aangepast grondgebruik in de overgangszones (verwevenheid van functies als natuur, landschap, water, extensieve landbouw, recreatie, transitie duurzame energie). Het in november 2021 gepresenteerde 'Limburgse Aanpak Stikstofreductie en Natuurverbetering' komt steeds dichter bij onze denkrichting en gaat de provincie eindelijk voor de hoofddoelstelling: het realiseren van de gunstige staat van instandhouding van de Limburgse natuur. De rol van de provincie is daarin duidelijk faciliterend, ook ten aanzien van economische en maatschappelijke ontwikkelruimte. Dat betekent dat duidelijkheid voorop staat en 'nee het kan niet' ook een antwoord is. Ook positief is dat gesteld wordt dat alle sectoren een evenwichtige bijdrage moeten leveren, waarmee de focus niet éénzijdig op de landbouw ligt. Groot pijnpunt blijft dat er al ontzettend veel tijd verspild is al vanaf de invoering van de PAS. Daarom blijven wij benadrukken dat het tijd wordt dat we naast plannen maken daadwerkelijk snel aan de slag gaan met de uitvoering van reductiedoelstellingen. Wij dagen de provincie dan ook uit om met een lijst van de top 50 grootste uitstoters (vanuit alle sectoren) te komen en vervolgens te kijken waar het meest effectief reductie gerealiseerd kan worden. Daar kunnen en moeten we nu al mee beginnen. Daarnaast is een transitie van de huidige intensieve veehouderij naar natuur-inclusieve kringlooplandbouw nodig, waarbij op de korte termijn afgestapt dient te worden van de grootschalige import van grondstoffen voor krachtvoer.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Transitie energie en circulariteit

De NMF-Limburg streeft naar een volledig duurzame energievoorziening voor Limburg in 2050. Om de uitstoot van broeikasgassen in enkele decennia terug te brengen tot nul is een ingrijpende energietransitie nodig. De NMF-Limburg staat middenin deze transitie. Wij stimuleren en faciliteren de overgang naar duurzame energiebronnen - zoals zonne- en windenergie - en waken er tegelijkertijd voor dat deze niet ten koste gaat van natuur en landschap. In bijlage 1 zijn alle werkzaamheden met betrekking tot transitie energie, duurzaamheid en circulaire economie kort verantwoord.

In dit hoofdstuk lichten we er vier representatieve projecten van 2021 uit;

- **Verbrede samenwerking maatschappelijke middenveld;**
- **Afronding Europees project Rhedcoop;**
- **Integrale aanpak toekomstig bestendige wijk;**
- **Ontzorgingsprogramma verantwoord verduurzamen.**

Verbrede samenwerking maatschappelijk middenveld

2021 stond voor de NMF-Limburg in het teken van verbrede en vernieuwende samenwerking. Onze deelname aan het ontzorgingsprogramma Verantwoord Verduurzamen, onze bijdrage aan de afronding van het Europese project RHEDCOOP, en het initiatief voor een integrale wijkaanpak dienen als toonbeeld van samenwerking met nieuwe en niet altijd voor de hand liggende partners. In dit geval werd niet alleen de samenwerking met onze achterban en de lokale gemeente opgezocht, maar ook de samenwerking met internationale overheden en organisaties in bijvoorbeeld de sport en cultuursector.

Afronding Europees project RHEDCOOP

Het RHEDCOOP project stimuleerde energetische renovaties en de productie van hernieuwbare energie bij particuliere woningen, publieke gebouwen en gemeenschapsvoorzieningen via energie(burger)coöperaties. Binnen RHEDCOOP werkten de betrokken partners aan de ontwikkeling van een innovatief Energy Services Company (ESCo)-model (een model waarbij door toepassing van verschillende maatregelen een bepaalde energiebesparing voor een gebouweigenaar wordt gegarandeerd). De voornaamste stakeholders bestonden uit Vlaamse provincies, Brabantse en Zeeuwse gemeenten en diverse coöperaties. In 2021 zijn de eindresultaten opgeleverd en is het project afgerond. De NMF-Limburg heeft naast haar adviserende rol in het projectteam, een belangrijke bijdrage geleverd aan de eindproducten. Zo is er een online-cursus tot stand gekomen en is er een training verzorgd voor lokale overheden en energiecoöperaties.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Integrale aanpak toekomstbestendige wijk

Op eigen initiatief en in samenwerking met Stichting Trajekt, startte NMF-Limburg eind 2021 met een integrale aanpak voor een toekomstbestendige wijk in Zuid-Limburg. Het doel hier is om samen met verschillende betrokken partijen en bewoners een inventarisatie te maken van de wijk en te kijken waar de kansen liggen voor verbetering van natuur, welzijn in combinatie met verduurzaming van de leefomgeving. Diverse onderwerpen komen hier aan bod, zoals duurzame energievoorzieningen in de wijk, meervoudig ruimtegebruik en vergroening van versteende pleinen en straten. Maar ook het stimuleren van actief burgerschap en het belang van een lokaal buurtcentrum krijgen aandacht binnen het project. Met de enthousiaste deelname van de lokale achterban, ons recent opgerichte jeugdplatform en de Gemeente Maastricht, worden begin 2022 vervolgstappen genomen. Op naar een toekomstbestendige en duurzame wijk!

Ontzorgingsprogramma Verantwoord Verduurzamen

Vanuit de provincie Limburg en het ministerie van VWS is in 2021 subsidiegeld beschikbaar om verenigingen of stichtingen te helpen bij het verduurzamen van de accommodatie. In samenwerking met het Huis voor de Sport Limburg, het Huis voor de Kunsten, de Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL) en Rescoop Limburg geeft NMF-Limburg uitvoering aan dit programma. Dit doet zij met de doelstelling: het tot stand brengen van toekomstgerichte en duurzame accommodaties en organisatie voor een leefbaar Limburg. De NMF-Limburg is onderdeel van het programmateam, verbindt partijen en neemt bij enkele projecten de rol van duurzaamheidscoach op zich.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Communicatie

Communicatie is een belangrijk onderdeel van de dagelijkse bezigheden van de NMF-Limburg en het gehele team draagt bij aan de uitvoering van het communicatiebeleid. Om de belangen van natuur en milieu in het maatschappelijke debat goed te kunnen vertegenwoordigen is de federatie permanent in dialoog met haar omgeving.

De NMF-Limburg communiceert met verschillende doelgroepen, zoals burgers, overheden, natuur- en milieuorganisaties en diverse media. Zij wil met deze doelgroepen informatie uitwisselen en daar waar raakvlakken zijn samenwerken. Ook wil ze draagvlak creëren voor haar opvattingen en standpunten. In bijlage 1 zijn alle werkzaamheden verantwoord.

De volgende drie projecten willen we graag nader benoemen in dit hoofdstuk;

- **50 jarig jubileum;**
- **Compact jaarbericht; eerste uitgave;**
- **Bereik website, nieuwbrief en social media groeit.**

50-jarig jubileum

Voor het jubileumjaar 2021 is een apart communicatieplan opgesteld met als doel om het 50-jarig bestaan van de NMF-Limburg breed onder de aandacht te brengen bij onze relaties. Hieruit volgde een communicatiestrategie met een aantal nieuwe middelen om gedurende het hele jaar focus op ons jubileum te houden. In maart 2021 trapten we af met de dronevideo ‘Al 50 jaar samen sterk’ en lanceerden we een digitale tijdlijn op de website 50jaarnatuurlijk.nl. Op deze tijdlijn werd wekelijks één jaar uit de geschiedenis van de milieufederatie uitgelicht in woord en beeld. De digitale tijdlijn heeft in heel 2021 bijna 2000 bezoekers gehad. Na de zomer startten de jubileumwandelingen met achterbanorganisaties, beleidsmakers en andere belanghebbenden. Van deze wandelingen werd verslag uitgebracht via een blog op de website. Als sluitstuk van de jubileumactiviteiten stond in november 2021 een symposium gepland, dat vanwege aangescherpte coronamaatregelen is uitgesteld naar het najaar van 2022. Verder hebben diverse media-aandacht besteed aan het jubileum in de vorm van artikelen, interviews en een radiogesprek.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Compact jaarbericht; eerste uitgave

In 2021 is een compacte ladderfolder ontwikkeld om de belangrijkste resultaten uit het jaarverslag 2020 op een laagdrempelige en aantrekkelijke manier te communiceren. Dit eerste compacte jaarbericht 2020 had een oplage van 750 stuks en is per post verstuurd naar achterbanorganisaties, beleidsmakers, donateurs en andere belanghebbenden. Daarnaast is een digitale variant van het jaarbericht beschikbaar gemaakt via onze website.

Bereik website, nieuwsbrief en sociale media groeit

Gemiddeld trok de website in 2021 per maand 958 bezoekers en over het hele jaar in totaal 11.504 (in 2020 waren dat per maand 703 en in totaal 8.433 bezoekers). In totaal zijn 34.690 pagina's weergegeven. Het totale aantal bezoekers van de website is in 2021 verder gestegen met 27 procent. Deze toename is te verklaren door een sterk verbeterde samenhang en wisselwerking tussen website, nieuwsbrief en sociale media. De periodieke digitale nieuwsbrief is vanaf in 2021 tien keer verstuurd naar circa 7.000 abonnees. Het totale aantal mensen dat de NMF-Limburg via sociale media volgt is in 2021 licht gestegen met 2 procent (gemiddeld over alle kanalen).

Sociale media 2016-2021

Sociale media	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Facebook likes	2.040	2.082	2.042	2.078	2.083	2.086
Twitter volgers	892	936	995	1.021	1.070	1.086

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Organisatie en bedrijfsvoering

De inhoudelijke werkzaamheden in 2021 zijn in de vorige hoofdstukken beschreven. In dit hoofdstuk wordt de kerngegevens van onze organisatie en bedrijfsvoering in 2021 toegelicht, zoals de samenstelling van het team, het bestuur en een aantal bedrijfsvoering aspecten.

Om als NMF-Limburg ons werk goed te kunnen doen is een goed lopende organisatie en bedrijfsvoering essentieel. Capaciteit op orde, een voltallig bestuur en goede ondersteuning zijn randvoorwaardelijk om inhoudelijk succesvol te kunnen zijn. In 2021 zijn we erin geslaagd om hier wederom stappen in te zetten.

Vermeldenswaard zijn;

- **Een geslaagde wervingsactie voor zowel een nieuwe medewerker Transitie Landbouw en Milieu als 3 nieuwe bestuursleden en 1 aspirant bestuurslid;**
- **De ICT weer op orde waardoor thuiswerken en bv online vergaderen goed verloopt;**
- **De Stichting Groenhuis en de Stichting Mergellandcorporatie zijn beiden opgeheven waardoor de administratieve last voor bedrijfsvoering verminderd is en de focus volledig op de stichting NMF-Limburg komt;**
- **Diverse beleidsdocumenten zijn geüpdatet.**

Organisatie Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg

De Stichting NMF-Limburg bestaat uit een bestuur en de werk-organisatie.

Bestuur

In het verslagjaar trad uit het bestuur terug wegens het bereiken van de maximale zittingsduur:
Mw. Drs. M.J.Ph.A. Clerx

Voor de actuele bestuurssamenstelling zie pag. 6 van dit verslag.

Het team (de werk-organisatie)

Het team bestaat uit 9 professionele medewerkers (6,75 FTE, exclusief vrijwilligers) inclusief de directeur. Zij voeren de werkzaamheden van de federatie uit. De huidige beleidsmedewerkers (4) zijn generalisten met daarnaast deskundigheid op één van de inhoudelijke thema's. Samen met de directeur zijn zij verantwoordelijk voor de uitvoering van de thematische hoofdstukken uit het jaarprogramma. In 2021 was er één personeelsmutatie wegens het aanvaarden van een werkkring elders.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Medewerkers van de NMF-Limburg per 31 december 2021 zijn:

- Ton Hermanussen (directeur);
- Bart Cobben (beleidsmedewerker ruimtelijke ordening en natuur);
- Grietje Lenstra (beleidsmedewerker ruimtelijke ordening en natuur);
- Andrea Bakker (beleidsmedewerker milieu en landbouw);
- Pim Brueren (beleidsmedewerker energie, duurzaamheid en circulariteit);
- Len Dumont (medewerker communicatie);
- Kim Reiners (medewerker financiën en control);
- Ellen Zwart (medewerker financiën);
- Karin Timmermans (medewerker secretariaat).

Cijfers bedrijfsvoering

Onderstaand figuur geeft in hoofdlijnen weer hoe de ondersteuning van de directeur en bedrijfsvoering qua ureninzet is besteed in 2021. Daarmee komt onze overhead op 34% tijdsbesteding van de totale inzet.

Tijdsbesteding 2021

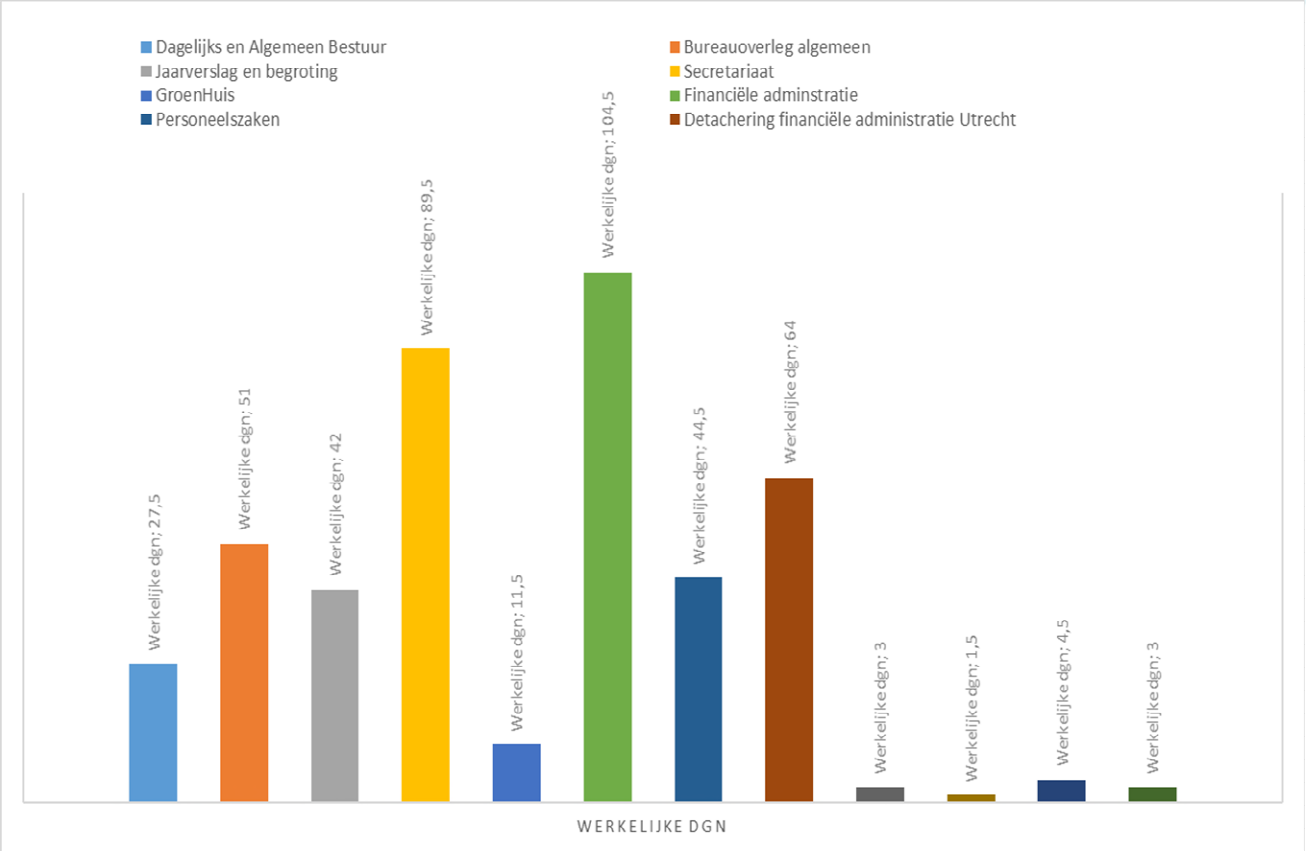

Ziekteverzuim en vakantie

In 2021 is het aantal dagen ziekteverzuim 49 oftewel 3 procent. Het ziekteverzuim was geraamd op 2 procent van de werkbare dagen. Het ziekteverzuim is hoger dan verwacht. Niet ten gevolge van de

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Covid-pandemie maar vooral het gevolg van het volledig uitvallen van één medewerker in het laatste kwartaal van 2021. Gelukkig wordt volledig herstel verwacht in de loop van 2022 en zijn we verzekerd voor langdurig ziekteverzuim.

Ziekteverzuim verloop 2015-2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ziekteverzuim	3,5%	10%	13%	6,8%	2%	0,43%	3%

De voorraad aan vakantie- en roostervrije dagen bedroeg aan het begin van het jaar 278 dagen. In totaal zijn netto 178 dagen verlof opgenomen. Eind 2021 resteerden nog 100 vakantiedagen. Vanwege de opgelegde coronamaatregelen en het voor handen zijn van voldoende werkaanbod zijn in overleg met de directie vakantieopnames in de eerste helft van het jaar doorgeschoven. Dat maakt dat de beoogde verdere afname van het overschot aan vakantiedagen dit jaar niet is gerealiseerd. In de komende jaren wordt ernaar gestreefd aantal resterende vakantiedagen weer onder de 100 te krijgen.

Verloop van de voorraad vakantie- en roostervrije dagen 2015-2020

Vakantie- en roostervrije dagen	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stand per 1/1	329	323	346	339	284	254,5	278
Opgenomen	217	224	205	234	196	187,5	178
Uitbetaald	65	15	52	0	24	0	0
Stand per 31/12	47	84	89	105	64	70	100
Cf arbeidsvoorwaarden mee te nemen vakantiedagen naar volgende jaar	112	112	112	112	90	126	144

Vrijwilligers

De NMF Limburg wil een aantrekkelijke organisatie zijn voor vrijwilligers. Zij worden ingezet om activiteiten te verrichten waarvoor geen of onvoldoende budget is. In 2021 waren 12 vrijwilligers actief. Elke vrijwilliger ontvangt bij de start van zijn werkzaamheden een vrijwilligersovereenkomst. Hierin worden de samenwerking, de gemaakte afspraken en de rechten en plichten jegens elkaar vastgelegd. Alle vrijwilligers zijn verzekerd via een aansprakelijkheidsverzekering die de NMF-Limburg heeft afgesloten. Om de betrokkenheid bij de organisatie en de werkzaamheden te vergroten en om waardering voor het vrijwilligerswerk te geven, heeft de NMF-Limburg een attentiebeleid. De NMF-Limburg houdt bij welke personen belangstelling hebben voor vrijwilligerswerk onder de vlag van de federatie. Indien behoefte bestaat aan inzet van vrijwilligers voor een specifiek project en/of specifieke werkzaamheden wordt er een passend profiel opgesteld. Daarin staan een inschatting van het aantal uren werk, de betreffende werkperiode en de eisen op

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

het gebied van kennis, ervaring en vaardigheden. Allereerst wordt gekeken of de gezochte vrijwilliger in het bestand van de NMF-Limburg voorkomt. Zo niet, dan wordt extern geworven.

Duurzame huishouding

De NMF-Limburg vindt het belangrijk om op een duurzame manier met de eigen huishouding om te gaan. In de praktijk betekent dit dat gezamenlijke inkoop van etenswaren en dranken - zoals koffie, thee, melk en suiker - op biologische en/of milieuvriendelijke basis gebeurt. Dit geldt ook voor de schoonmaakmiddelen.
Daarnaast stimuleert de NMF-Limburg het reizen per openbaar vervoer. Vergaderingen en congressen worden dus zo veel mogelijk met het openbaar vervoer bezocht.

Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF)

De NMF-Limburg is een erkend goed doel en beschikt over het CBF-keurmerk. Wanneer een goed doel een CBF-keurmerk heeft, betekent dit dat er toezicht plaatsvindt op het bestuur, beleid, de bestedingen, fondsenwerving en verslaglegging van dat goede doel. Het CBF-keurmerk voor verantwoorde fondsenwerving en -besteding is toegekend tot 1 januari 2022. In mei 2022 is de hertoetsing voor 2022.

Financiële ondersteuning

De NMF-Limburg krijgt structureel financiële steun van de provincie Limburg en de Nationale Postcode Loterij. Daarnaast voerde de NMF-Limburg in 2021 diverse betaalde projecten uit voor de provincie Limburg, diverse Limburgse gemeenten, Staatsbosbeheer, Stichting het Limburgs Landschap, Natuurmonumenten, de Nationale Postcode Loterij en Waterschap Limburg.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Samengevoegd financieel verslag

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste en noodzakelijke financiële gegevens en resultaten van NMF-Limburg Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg beschreven. Gedetailleerde gegevens zijn in de Jaarrekening opgenomen. De jaarrekening van Stichting NMF-Limburg wordt sinds 2004 opgesteld volgens de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen (Raad voor de Jaarverslaggeving).
Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg heeft als doelstelling het vormen en beheren van een fonds ter financiële ondersteuning van bijzondere activiteiten van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg die niet op andere wijze gesubsidieerd kunnen worden.
De jaarrekening voor 2021 wordt in dit hoofdstuk toegelicht.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Overige verbondenheid

De NMF-Limburg was tot en met 2021 ook verbonden aan de Stichting Mergellandcorporatie en de Stichting Het Groenhuis. Beide stichtingen zijn in 2021 opgeheven omdat hun werkzaamheden niet meer aan de orde waren c.q. de doelen bereikt zijn.

Exploitatieresultaat

Het jaar 2021 werd afgesloten met een positief exploitatieresultaat voor bestemming van € 100.152 Een deel van het resultaat is toegevoegd aan de Reserve Financiering Activa, een ander deel is toegevoegd aan de (Algemene) Bestemmingsreserve. Een volgend deel van het resultaat is toegevoegd aan de Bestemmingsreserve die tot nu toe Exploitatiereserve Provincie is genoemd. Deze laatste reserve wordt in 2022 samengevoegd met de Algemene Reserve (zie tabel opgenomen bij het kopje balans). Hierdoor is het exploitatieresultaat na bestemming € 14.219 positief.

Baten

In 2021 is € 726.545 aan baten gerealiseerd (2020: € 666.021). Dat is ad. € 12.000 lager dan begroot. In de begroting was een extra financiering (ad. € 80.000) aangevraagd bij de provincie. Vanwege het vertrek van een medewerker en de financiële ruimte die dat bood in de begroting is die aanvraag in het eerste kwartaal ingetrokken. De baten zijn echter ook meer dan verwacht. Dit komt

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

doordat NMF-Limburg in de loop van het jaar extra financiering binnen heeft gekregen voor andere projecten (bv via de landelijke NMF) en het tegen betaling inzetten van een financiële medewerker bij de Natuur en Milieufederatie Utrecht.

Lasten

Aan de doelstellingen werd in totaal € 624.898 besteed. Dit is ca. € 113.000 lager dan begroot. De projectkosten zijn ca. €80.000 lager uitgekomen dan vooraf begroot. Hiervoor is een aantal oorzaken te benoemen. In 2021 zou het jubileumjaar worden gevierd. Deze is i.v.m. covid-19 uitgesteld na najaar 2022. Begroot was een jaar lang één fulltime medewerker terwijl dit uiteindelijk een aanstelling voor 9 maanden werd tegen een lager salaris. In de begroting was ervan uitgegaan dat er externe krachten ingehuurd moest worden voor het project RESsen. Lopende het jaar is ervoor gekozen om dit project met eigen medewerkers uit te voeren. Daarnaast zijn de sociale lasten lager dan verwacht (€ 16.000) omdat de af te dragen premies lager zijn dan verwacht. Tot slot zijn de bestuurskosten lager dan begroot. (€9.000). Nagenoeg alle vergaderingen zijn vanwege de Covid-pandemie online gehouden en zijn er ook geen bestuurlijke ontmoetingsbijeenkomsten geweest.

Risico's en onzekerheden

De NMF-Limburg is in sterke mate afhankelijk van de fondsen die derden ter beschikking stellen. In het bijzonder geldt dit voor de middelen die de provincie Limburg en Stichting Doen (Nationale Postcode Loterij) ter beschikking stellen. In 2021 bedroegen deze middelen respectievelijk € 409.521 en € 118.000 en omvatten daarmee ongeveer 75 % van de totale opbrengsten. In 2020 was dit 78%. De exploitatiesubsidie van de provincie Limburg wordt jaarlijks ter beschikking gesteld. De Nationale Postcode Loterij is voornemens een meerjarig commitment af te geven tot en met 2027. Het commitment wordt iedere keer met 5 jaar verlengd.
Alhoewel de NMF-Limburg een brede achterban vertegenwoordigt en maatschappelijk relevante activiteiten verricht, bestaat het risico dat de ter beschikking gestelde fondsen in de toekomst kunnen worden ingeperkt.
Indien bijvoorbeeld één van deze twee partijen besluit om haar bijdragen te verminderen, heeft dat vanzelfsprekend substantieel effect op de begroting. Om dit risico te beheersen wordt jaarlijks nagegaan of dit aan de orde zou kunnen komen.
De stichting heeft, anders dan het onderhouden van intensieve contacten en waar nodig bijstellen van haar maatschappelijk relevante activiteiten, geen mogelijkheden om dit risico te mitigeren met eigen middelen. Wel zijn in de loop der jaren voldoende reserves opgebouwd om, indien aan de orde, op een voor personeel, bestuur en achterban, op een acceptabele en bestuurlijk te verantwoorden wijze af te kunnen bouwen dan wel onder andere condities door te kunnen starten. De stichting zal indien zulks aan de orde zou komen tijdig maatregelen nemen om eventuele negatieve gevolgen zo veel als mogelijk op te vangen.

Balans

Onderstaande balans geeft een compleet overzicht van de bezittingen en verplichtingen van de NMF-Limburg. Het totale vermogen bedraagt € 531.645. Door het resultaat is het vermogen

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

toegenomen met een bedrag van € 100.152. De mutaties binnen het eigen vermogen zijn hieronder weergegeven.

	Stichtings-kapitaal	Algemene reserve	Reserve financiering activa	Bestemmings-reserve	Exploitatie reserve Provincie	Exploitatie reserve overige	Totaal
Stand per 1 januari	€ 45	€ 245.265	€ 5.661	€ 40.494	€ 25.969	€ 114.059	€ 431.493
Aandeel in het resultaat	€ -	€ -/- 395	€-	€ -	€ 35.459	€ 14.614	€ 49.678
Toevoeging	€ -	€ -	€ 8.002	€ 42.472	€ -	€ -	€ 50.474
Onttrekking	€-	€-	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stand per 31 december	€ 45	€ 244.870	€ 13.663	€ 82.966	€ 61.428	€ 128.673	€ 531.645

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

- Het stichtingskapitaal;
- Het algemene reserve Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg
- De reserve financiering activa;
- De bestemmingsreserve;
- De exploitatiereserve.

Reserve financiering activa

De reserve financiering activa is een reserve van € 13.663 die gevormd is op voorschrift van de RJ650 (Raad voor de Jaarverslaglegging) en het rapport Accon dat in opdracht van de Natuur en Milieufederaties is opgesteld.

Bestemmingsreserve

De Bestemmingsreserve werd gevormd door het Actiefonds van de NMF-Limburg en Groot Onderhoud Gebouwen. Het Actiefonds (€ 40.494) is in het leven geroepen om aangesloten organisaties financieel te kunnen ondersteunen. Het startbedrag is afkomstig van de verkoop van de CD Limburgs Greun (1992).

Ieder 10 jaar viert NMF-Limburg zijn jubileum. Om de kosten niet ten laste van 1 jaar te laten vallen, heeft het bestuur besloten om jaarlijks een bedrag van € 5.000 van het resultaat te reserveren voor het komende jubileumjaar 2031. In 2021 zou het jubileumjaar worden gevierd. Deze is verplaats naar najaar 2022 ivm COVID-19. De verwachte kosten hiervan ad € 37.472 is opgenomen als bestemmingsreserve.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Exploitatiereserve

De Exploitatiereserve dient beschouwd te worden als een Algemene Reserve die functioneert als een buffer om onverwachte tegenvallers in de exploitatie te kunnen opvangen zonder dat er tussentijds een extra beroep gedaan hoeft te worden op subsidiënten. Bij exploitatiereserve wordt een onderscheid gemaakt in een provinciaal en een overig deel.

De “Exploitatiereserve Provincie” bedraagt op 31 december 2021 € 25.969 positief. Vanaf 2020 hoeft er niet meer te worden voldaan aan een bepaling uit de subsidieverordening van de provincie Limburg van juli 2009 waarbij de hoogte van deze reserve circa 15% van de exploitatiesubsidie moest bedragen. Hoewel nu niet meer door de provincie verplicht, is het risico van doorbetaling van salarissen van vast personeel bij onverhoopte beëindiging van subsidiëring niet vervallen. De voormalige berekeningssystematiek van de Provincie volgend is de huidige reserve met € 35.459 opgehoogd.

De “Exploitatiereserve Overig” bedraagt € 128.673 worden geen speciale voorwaarden gesteld.

Solvabiliteit

Per 31 december 2021 bedragen de Reserves en Fondsen € 531.645. Dit resulteert in een solvabiliteit (verhouding eigen vermogen en totaal vermogen) van 81% (2020: 77%). De vermogenspositie is zonder meer gezond.

Liquiditeit – financieringsbehoeftes

De liquiditeitspositie (vlottende activa minus kortlopende schulden) is met € 525.282 positief en toereikend. Thans bestaat dan ook geen noodzaak tot het aantrekken van externe financiering.

Onderzoek en ontwikkeling

De belangrijkste activiteiten op het gebied van onderzoek en ontwikkeling zijn gerelateerd aan de projecten zoals deze in het eerste deel van dit verslag zijn weergegeven.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Norm beheer en administratie

De kosten voor beheer en administratie worden toegekend aan de vijf onderscheiden inhoudelijke doelen. NMF-Limburg hanteert voor zichzelf als uitgangspunt dat de kosten voor organisatie onder de 20% dienen te blijven. Op basis van de bestede tijd en de loonkosten was met de organisatie dit jaar een bedrag gemoeid van € 131.441. Dit is 21 % van het totale bedrag (€ 625.908) en daarmee dus een fractionele overschrijding van de norm van 20% uit. Maar omdat 2021 geen representatief jaar is geweest wat betreft personeelswerving en personeelsbegeleiding wordt daar nu verder geen betekenis aan toegekend.

Subsidievoorwaarden

Op de Provinciale Exploitatiesubsidie zijn de Algemene Subwet bestuursrecht (Awb), de algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2017 e.v. (ASV 2017) en artikel 4:23, derde lid, sub c, van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De subsidie wordt definitief vastgelegd op basis van de ingediende aanvraag met een inhoudelijk verslag. Inmiddels is de voorlopige beschikking voor 2021 door de provincie ontvangen.

Bezoldiging directie

Het Bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, (zowel de hoogte van de directiebeloning als de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld). Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd, laatstelijk in januari 2021. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de NMF-Limburg de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl). Voor specificatie van de beloning topfunctionarissen zie einde jaarrekening onder het kopje directiebeloning.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Begroting 2022

In het jaarverslag dient de begroting voor het komende boekjaar te worden opgenomen. In ieder geval moet informatie worden verstrekt over de te verwachten inkomsten, de geplande besteding van middelen aan het goede doel en daarbinnen aan concrete programma's en activiteiten. Ook moet het jaarverslag inzicht bieden in de beoogde resultaten, het deel van de middelen dat wordt besteed aan fondsenwerving en ondersteunende functies, alsmede hoe wordt omgegaan met reserves en fondsen.

Voor 2022 zal, conform het Jaarprogramma 2022 de NMF-Limburg prioriteit geven aan de thema's:

- Achterban en netwerken;
- Ruimte, landschap en natuur;
- Transitie landbouw en milieu;
- Transitie energie en Circulaire Economie;
- Communicatie.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

natuur en milieu limburg federatie

STAAT VAN BATEN EN LASTEN VOLGENS HET CBF-KEURMERK

	2022	2021
Baten:		
- Baten van particulieren	€ 1.000	€ 1.975
- Baten van Bedrijven	€ -	€ -
- Baten van loterijorganisatie	€ -	€ -
- Baten van subsidies van overheden	€ 414.032	€ 494.056
- Baten van verbonden organisatie zonder winststreven	€ 133.000	€ 193.252
- Baten van andere organisatie zonder winststreven	€ 50.212	€ 49.400
Som van de geworven baten	€ 598.244	€ 739.683
Baten als tegenpresentatie voor levering van		
- producenten en/of diensten	€ -	€ -
- Overige baten	€ -	€ -
Som der baten	€ 598.244	€ 739.683
Lasten:		
Besteed aan doelstellingen		
- Doelstelling Ruimtelijke Ordening en Natuur	€ 79.411	€ 137.620
- Doelstelling Milieu	€ 170.412	€ 208.558
- Doelstelling Energie en klimaat	€ 141.352	€ 149.799
- Doelstelling Communicatie	€ 124.240	€ 168.620
- Doelstelling Doelgroepen	€ 82.829	€ 73.411
- Doelstelling Organisatie	€ -	€ -
	€ 598.244	€ 738.008
Werving kosten		
- Kosten beheer en administratie	€ -	€ -
Som van de lasten	€ 598.244	€ 738.008
Saldo voor financiële baten en lasten:	€ -	€ -/- 675
Saldo van baten en lasten	€ -	€ -

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

Verdeling uitvoeringskosten naar bestemming.

De toerekening percentages zijn bepaald aan de hand van de aanwezige urenregistratie.

	Doelstelling							
	Achterban en netwerk	**Ruimte, landschap en natuur**	**Transitie landbouw & milieu**	**Transitie energie & circulaire economie**	**Communicatie**	**Bureauzaken**	**Beheer en administratie**	**Begroot 2022**
Personeelsinzet	10,5%	24,4%	19,9%	18%	11,8%	0,00%	15,1%	100%
Salariskosten	€ 38.918	€ 89.585	€ 73.063	€ 66.088	€ 44.059	€ -	€ 55.440	€ 367.153
Sociale lasten en pensioenen	€ 13.621	€ 31.355	€ 25.572	€ 23.131	€ 15.421	€ -	€ 19.404	€ 128.504
Overige personeelskosten	€ 1.463	€ 3.369	€ 2.747	€ 2.485	€ 1.657	€ -	€ 2.085	€ 13.806
Afschrijvingen	€ 530	€ 1.220	€ 995	€ 900	€ 600	€ -	€ 755	€ 5.000
Huisvestingskosten	€ 2.846	€ 6.551	€ 5.343	€ 4.833	€ 3.223	€ -	€ 4.054	€ 26.850
Bureau en organisatiekosten	€ 3.959	€ 9.113	€ 7.433	€ 6.723	€ 4.482	€ -	€ 5.640	€ 37.350
Algemene kosten	€ 703	€ 1.618	€ 1.320	€ 1.194	€ 795	€ -	€ 1.001	€ 6.631
Financiële lasten	€ 74	€ 171	€ 139	€ 126	€ 83	€ -	€ 106	€ 700
Dotatie aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal uitvoeringskosten	**€ 62.114**	**€ 142.982**	**€ 116.612**	**€ 105.480**	**€ 70.320**	**€ -**	**€ 88.485**	**€ 585.994**
	12,49%	28,74%	23,44%	21,20%	14,13%	0,00%		
Verdeling Beheer en Administratie	€ 11.047	€ 25.430	€ 20.740	€ 18.760	€ 12.508	€ -	€ -88.485	
Projectkosten	€ 6.250	€ 2.000	€ 4.000	€ -	€ -	€ -		€ 12.250
Totale kosten	**€ 79.411**	**€ 170.412**	**€ 141.352**	**€ 124.240**	**€ 82.829**	**€ -**	**€ -**	**€ 598.244**

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 14-06-2022

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie
doeleinden d.d: 14-06-2022

Het jaarprogramma wordt gedekt door de volgende financiers:

Financier		Bedrag
Provincie Limburg	Exploitatiesubsidie	€ 414.032
De Natuur en Milieufederaties	Jaarlijkse bijdrage NPL-gelden	€ 118.000
De natuur en Milieufederaties projecten	Bijdrage o.b.v. projectaanvraag	€ 15.000
Terreinbeheerders	Jaarlijkse bijdrage	€ 45.212
Derden	Jaarlijkse bijdrage	€ 0
Contributie en donaties	Jaarlijkse bijdrage	€ 6.000
Totaal		€ 598.244

Bijdrage per financier uitgesplitst in uren en projectkosten:

Financier	materiaalkosten	Uren	Uurtarief	Uur in euro's
Provincie Limburg	€ 12.250	4.079	€ 98,50	€ 414.032
De Natuur en Milieufederaties	€ 0	1.475	€ 80,00	€ 118.000
De natuur en Milieufederaties projecten		187,5	€ 80,00	€ 15.000
Terreinbeheerders	€ 0	459	€ 98,50	€ 45.212
Contributie en donaties				€ 6.000
Totaal	€ 12.250	6.200,5		€ 598.244

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Inzetbaarheid medewerkers

Functie	Contract Uren	Vakantie- en ziekte uren	Indirecte uren	Directe uren	Totaal werkbare uren
Directeur (40 uur per week)	2.080	396	293	1.391	1.684
Secretaresse (16 uur per week)	832	171	661	0	661
Financiële medewerker (12 uur per week)	624	119	505	0	505
Controller (20 uur per week)	1.040	202	838	0	838
Communicatie medewerker (12 uur per week)	624	119	50	455	505
Medewerker communicatie en organisatorische ondersteuning projecten (16 uur per week)	832	171	0	661	661
Beleidsmedewerker Ruimte ordeningen natuur (40 uur per week)	2.080	428	84	1.568	1.652
Beleidsmedewerker Ruimte ordeningen natuur (28 uur per week(	1.456	305	84	1.607	1.151
Milieu, landbouw en water (32 uur per week)	1.664	317	84	1.263	1.347
Energie (32 uur per week)	1.664	317	84	1.263	1.347
Totaal	12.896	2.545	2.683	7.668	10.351

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Urenbesteding per thema

Thema	Indirecte uren	Directe uren	Totaal werkbare uren
Achterban en netwerk	0	960	960
Ruimte, landschap en natuur	0	2.208	2.208
Transitie landbouw & milieu	0	1.800	1.800
Transitie energie & circulaire economie	0	1.636	1.636
Communicatie	0	1.064	1.064
Bureauzaken	2.683	0	2.683
Totaal	2.683	7.668	10.351

Urenbesteding per financier

Thema	Benodigde Uren	Beschikbare uren
Provincie Limburg	5.461	4.079
Nationale Postcode Loterij	1.140	1.475
Limburgs Landschap	153	153
Staatsbosbeheer	153	153
Natuurmonumenten	153	153
De natuur en milieufederaties	160	187
Overige	448	0
Totaal	7.668	6.200

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Financiële afhankelijkheid en continuïteit

NMF-Limburg is in sterke mate afhankelijk van de fondsen die derden ter beschikking stellen. In het bijzonder geldt dit voor de middelen die de Provincie Limburg en Stichting Doen (Nationale Postcode Loterij) ter beschikking stellen. In 2022 zullen deze middelen respectievelijk € 414.032 en € 118.000 zijn en daarmee ongeveer 78 procent van de totale opbrengsten vormen.

De exploitatiesubsidie van de Provincie Limburg wordt jaarlijks ter beschikking gesteld. De Nationale Postcode Loterij is voornemens een meerjarig commitment afgegeven tot en met 2027. Alhoewel de NMF-Limburg een brede achterban vertegenwoordigt en maatschappelijk relevante activiteiten verricht, bestaat het risico dat de ter beschikking gestelde fondsen in de toekomst worden ingeperkt. Indien één van deze twee partijen besluit om haar bijdragen te verminderen, heeft dat vanzelfsprekend substantieel effect op de begroting. Jaarlijks wordt nagegaan of dit aan de orde zou kunnen komen.

Zolang de doelen van NMF-Limburg niet bereikt zijn, heeft de stichting feitelijk bestaansrecht. Echter, zonder financiële middelen, zou er geen capaciteit zijn om die inzet te leveren.
De continuïteit, kwaliteit van het werk en aard van de werkzaamheden vragen een goed op elkaar ingespeeld team dat het werkgebied, het netwerk (achterban en stakeholders) goed kent en problematiek goed beheerst. Dat is niet haalbaar met tijdelijke krachten.
Het is ook niet wenselijk dat NMF-Limburg commerciële activiteiten onderneemt of bijvoorbeeld te veel afhankelijk wordt van éénmalige projectsubsidies. Daarin schuilt immers het risico dat de primaire drive wordt verlegd van de inhoudelijke doelen naar financiële doelen (winst c.q. omzet-behoud).

NMF-Limburg kiest bewust voor het risico met betrekking tot de hiervoor aangegeven financiering ervan uitgaande dat zolang haar maatschappelijke doelen niet bereikt zijn, maatschappelijke partijen zoals overheden of goede doelen-fondsen bereid zijn haar bijdragen te leveren.

Vermogensbeleid en beheer

Het bestuur is van mening dat voldoende gelden voor afvloeiingsregelingen van het personeel gereserveerd moeten worden. Het huidige vermogen bedraagt € 229.448 en valt dus binnen de gewenste bandbreedte.

Tijdelijke overschot van liquide middelen wordt op een spaarrekening gestort.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Verantwoordingsverklaring bestuur Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Integriteitsverklaring:

De leden van het Bestuur van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg hebben allen een integriteitsverklaring ondertekend waarin zij aangeven dat zij onafhankelijk en integer handelen. Zij zijn alert op belangenverstrengeling, vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met het voorkomen van tegenstrijdige belangen. Zij onderschrijven het integriteitsbeleid en de bijbehorende gedragscodes van de Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg.

De integriteitsverklaring kan worden opgevraagd en ligt ter inzage. Alle bestuursleden hebben hun relevante nevenfuncties opgegeven en aangegeven dat zij onderling geen van allen familie van elkaar zijn of vergelijkbare relaties onderhouden en ook geen bestuurs- of toezichtfunctie vervullen of in dienst zijn bij een organisatie die statutair of financieel aan de Natuur en Milieufederatie Limburg verbonden is anders dan de Steunstichting Natuur en Milieu Federatie Limburg. Voor de huidige samenstelling van het bestuur wordt verwezen naar pagina 6 van het jaarverslag.

Toezicht houden, besturen en uitvoeren:

In de statuten, het bestuursreglement en het directiestatuut van de NMF-Limburg is geregeld hoe de functies van toezichthouden, besturen en uitvoeren worden onderscheiden. Het bestuur bespreekt eens per jaar haar eigen functioneren. Onderwerpen van gesprek zijn onder meer de strategie en risico’s in en om de organisatie, de beschikbare competenties en de ondersteuning van de directie. De uitvoering van het beleid is in handen van de directie.

Optimaliseren effectiviteit en efficiency van de besteding van de middelen:

Het moge duidelijk zijn dat de directe maatschappelijke effecten van activiteiten gericht op beleidsbeïnvloeding van de NMF-Limburg moeilijk voorspelbaar en/of meetbaar zijn. Toch wil de NMF-Limburg zoveel mogelijk invulling geven aan een resultaatgerichte beschrijving van de prestaties.

Om als organisatie natuur- en milieusuccessen te kunnen bereiken, wordt elk jaar een jaarprogramma opgesteld waarin de geplande werkzaamheden en beoogde resultaten zijn omschreven.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Omgaan met belanghebbenden:

Belanghebbenden (donateurs, belangstellenden, organisaties, leden) kunnen zich aanmelden voor de digitale nieuwsbrief van de NMF-Limburg en de federatie volgen via de website en sociale media. Zo blijven ze op de hoogte van de actuele ontwikkelingen op de werkterreinen van de federatie en van haar activiteiten. De website van de NMF-Limburg wordt regelmatig bijgewerkt met actuele informatie.

Gedeputeerde Staten van Limburg ontvangt jaarlijks het jaarprogramma, de begroting en de jaarrekening. Tevens zijn met de provincie Limburg afspraken gemaakt over de door de NMF-Limburg te volgen gedragscode indien de NMF Limburg in een juridisch geschil met de Provincie zou komen te verkeren. Het jaarprogramma wordt periodiek besproken tijdens het bestuurlijk overleg met de verantwoordelijke gedeputeerde(n).

Subsidiegevers die projecten financieren worden afhankelijk van afspraken en subsidievoorwaarden door middel van tussentijdse rapportages, eindrapportages en financiële overzichten op de hoogte gehouden.

De NMF-Limburg vervult een coördinerende rol voor de samenwerkende natuur- en milieuorganisaties in de Provincie Limburg en ontvangt hiervoor van de terrein-beherende organisaties een jaarlijkse vergoeding. De coördinerende werkzaamheden van de NMF-Limburg worden met deze organisaties besproken.

De NMF-Limburg heeft een vragen- en klachtenprocedure. In 2021 zijn geen klachten binnengekomen. Diverse vragen over uiteenlopende onderwerpen zijn naar tevredenheid en binnen de gestelde termijnen beantwoord.

Roermond, 30 mei 2022
Stichting Natuur en Milieu Federatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Voorzitter	Secretaris
Dhr. R.J.M. Guyt	Mevr. Drs. M.J.M. van Mansfeld

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Rooster van aftreden

De bestuursleden van de NMF-Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg treden volgens de statuten af volgens een door het bestuur opgemaakt rooster van aftreden met in achtneming van een zittingsduur van ten hoogste drie jaar. Bestuursleden worden slechts tweemaal herbenoemd, tenzij het algemeen bestuur besluit tot een extra herbenoeming. Onderstaand het rooster van aftreden bestuur d.d. 1 januari 2022.

Naam	Bestuurs-functie	Benoemd	1ste herbenoeming	2de herbenoeming	Maximale termijn loopt af	Regio
Dhr. R. Guyt	DB- voorzitter	14-1-2019	14-1-2022	14-1-2025	14-1-2028	West. Mijnstreek
Dhr. H. Nelissen	DB-Penningmeester	27-5-2019	27-5-2022	27-5-2025	26-5-2028	Midden Limburg
Mw. M van Mansfeld	DB- secretaris	17-9-2018	25-5-2021	25-5-2024	25-5-2027	Noord Limburg
Dhr. T. Mastenbroek	DB	20-9-2021	20-9-2024	21-9-2027	20-9-2030	West. Mijnstreek
Dhr P. Bossenbroek	AB	2-10-2017	2-10-2020	3-10-2023	2-10-2026	Midden Limburg
Dhr A. Vollenberg	AB	12-5-2014	12-5-2017	12-5-2020	12-5-2023	Noord Limburg
Dhr. R. Walenbergh	AB	20-4-2016	21-4-2019	21-4-2022	20-4-2025	Heuvelland
Dhr. H. Offermans	AB	24-9-2018	25-5-2021	25-5-2024	25-5-2027	Parkstad
Mw. E. Heymans	AB	01-01-2020	01-01-2023	01-01-2026	01-01-2029	West. Mijnstreek
Dhr. J. Kluskens	AB	20-9-2021	20-9-2024	21-9-2027	20-9-2030	Midden Limburg
Dhr. I. George	AB	20-9-2021	20-9-2024	21-9-2027	20-9-2030	Zuid-Limburg

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

JAARREKENING

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

SAMENGEVOEGD BALANS PER 31 DECEMBER 2021

STICHTING NATUUR EN MILIEFEDERATIE LIMBURG TE MAAASTRICHT

Na verwerking

A C T I E F	31-12-2021	31-12-2020
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Inventaris	€ 13.663	€ 5.661
	€ 13.663	€ 5.661
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Debiteuren	€ 13.817	€ 22.047
Overige vorderingen	€ 33.620	€ 27.814
	€ 47.437	€ 49.861
Liquide middelen	€ 591.852	€ 507.320
	€ 591.852	€ 562.842

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

VOLGENS HET CBF-KEURMERK
EN STEUNSTICHITNG NATUUR EN MILIEUFEDERTIE LIMBURG TE SITTARD
van het resultaat

P A S S I E F	31-12-2021	31-12-2020
RESERVES EN FONDENS		
Stichtingskapitaal	€ 45	€ 45
Algemene reserve	€ 244.870	€ 245.265
Bestemmingsreserve financiering activa	€ 13.663	€ 5.661
Bestemmingsreserve actiefonds Milieufederatie Limburg	€ 40.494	€ 40.494
Bestemmingsreserve jubileum	€ 42.472	€ 0
Exploitatiereserve Provincie	€ 61.428	€ 25.969
Exploitatiereserve overige	€ 128.673	€ 114.059
	€ 531.642	€ 431.493
VOORZIENINGEN		
Overige voorzieningen	€ 7.300	€ 7.233
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	€ 32.776	€ 20.884
Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 14.652	€ 25.450
Overige schulden en overlopende passiva	€ 66.579	€ 77.782
	€ 114.007	€ 124.116
	€ 652.952	€ 562.842

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

natuur en milieu limburg federatie

SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021 VOLGENS HET CBF-KEURMERK

	Werkelijke 2021	Begroot 2021	Werkelijke 2020
Baten:			
- Baten van particulieren	€ 5.808	€ 1.975	€ 725
- Baten van bedrijven	€ -	€ -	€ -
- Baten van loterijorganisatie	€ -	€ -	€ -
- Baten van subsidies van overheden	€ 441.410	€ 494.056	€ 433.219
- Baten van verbonden organisatie zonder winststreven	€ 212.109	€ 193.252	€ 172.839
- Baten van andere organisatie zonder winststreven	€ 67.127	€ 49.400	€ 59.238
Som van de geworven baten	€ 726.454	€ 738.683	€ 666.021
- Baten als tegenpresentatie voor leveringen van producten en/of diensten	€ -	€ -	€ -
- Baten van bedrijven	€ -	€ -	€ -
Som der Baten	€ 726.454	€ 739.683	€ 666.021
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen			
- Doelstelling Achterban en netwerk	€ 132.479	€ 137.620	€ 104.976
- Doelstelling Ruimte, landschap en natuur	€ 166.288	€ 208.558	€ 199.255
- Doelstelling Transitie landbouw en milieu	€ 102.641	€ 149.799	€ 107.789
- Doelstelling energie en circulaire economie	€ 134.954	€ 168.620	€ 115.797
- Doelstelling Communicatie	€ 89.547	€ 73.411	€ 79.888
- Doelstelling organisatie	€ -	€ -	€ -
	€ 625.908	€ 738.008	€ 607.705
Wervingskosten			
- Kosten beheer en administratie	€ -	€ -	€ -
Som van de lasten	€ 625.908	€ 738.008	€ 607.705
Saldo voor financiële baten en lasten:	€ -/- 395	€ -/- 675	€ -/- 1.212
Som baten en lasten	€ 100.152	€ -	€ 57.104
Resultaatbestemming:			
Toevoegingen/onttrekking aan:			
- Bestemmingsreserve jubileum	€ 42.472		€ -
- Reserve financiering vaste activa	€ 8.002		€ 71
- Reserve groot onderhoud	€ -		€ -/- 4.303
- Bestemmingsreserve Provincie Limburg	€ 35.459		€ -
- Overige reserve	€ 14.219		€ 61.336
	€ 100.152		€ 57.104

De provinciale milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer e Administratie van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de bijlage Toelichting lastenverdeling, maar worden in de staat van baten en lasten volledig toegerekend aan de doelstellingen. De baten uit eigen fondsenwerving hebben betrekking op contributies. Baten van particulieren bestaan uit jaarlijkse donaties en bijdrages aan workshops.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

SAMENGEVOEGDE EXPLOITATIEREKENING OVER 2021

STICHTING NATUUR EN MILIEUFEDERATIE LIMBURG TE MAASTRICHT EN STEUNSTICHTING NATUUR EN MILIEUFEDERATIE LIMBURG TE SITTARD

	Werkelijke 2021	Begroot 2021	Werkelijke 2020
Baten:			
- Provincie Limburg exploitatiesubsidie	€ 409.521	€ 489.808	€ 401.888
- Provincie Limburg projecten	€ 31.889	€ -	€ 20.940
- Stichting De natuur en Milieufederaties versterkingsgelden	€ 118.000	€ 118.000	€ 118.000
- Stichting De natuur en Milieufederaties projecten	€ 61.915	€ 48.000	€ 49.228
- Derden projecten	€ 94.431	€ 44.500	€ 70.190
- Lidmaatschap	€ 4.890	€ 5.000	€ 5.050
- Donaties Steunstichting	€ -	€ 31.500	€ -
- Donaties particulieren	€ 5.808	€ 1.875	€ 725
SUBSIDIES/BIJDRAGEN	€ 726.454	€ 738.683	€ 666.021
Lasten:			
- Projectkosten Provincie Limburg exploitatiesubsidie	€ 6.661	€ 12.250	€ 14.748
- Projectkosten overige bijdragen	€ 28.844	€ 103.200	€ 21.525
- Lonen en salarissen	€ 380.433	€ 381.796	€ 354.568
- Sociale lasten en pensioenlasten	€ 117.055	€ 133.629	€ 106.393
- Overige personeelskosten	€ 22.562	€ 18.282	€ 24.752
- Afschrijvingen	€ 2.670	€ 9.376	€ 5.089
- Huisvestingskosten	€ 23.813	€ 27.850	€ 26.645
- Bureau- en organisatiekosten	€ 41.891	€ 42.025	€ 50.128
- Algemene kosten	€ 970	€ 9.600	€ 3.857
	€ 624.898	€ 738.008	€ 607.705
Financiële baten en lasten:			
- Financiële baten	€ 4	€ -	€ 7
- Financiële lasten	€ 1.409	€ 675	€ 1.219
Exploitatieresultaat voor bestemmingen	€ 100.152	€ -	€ 57.104
Resultaatbestemming:			
Toevoegingen/onttrekking aan:			
- Bestemmingsreserve jubileum	€ 42.472		€ -
- Reserve financiering vaste activa	€ 8.002		€ 71
- Reserve groot onderhoud	€ -		€ -/- 4.303
- Bestemmingsreserve Provincie Limburg	€ 35.459		€
- Overige reserve	€ 14.219		€ 61.465
	€ 100.152		€ 57.233

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

KASSTROOMOVERZICHT 2021

Kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

		2021		2020
Samengevoegd Kasstroom uit operationeel activiteiten				
Resultaat	€ 100.152		€ 57.104	
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	€ 2.670		€ 5.089	
Veranderingen in het werkkapitaal				
- Mutaties vorderingen	€ -/-13.894		€ 26.927	
- Mutaties voorzieningen	€ 67		€ 2.027	
- Mutaties kortlopende schulden	€ 6.209		€ -/- 12.622	
		€ 95.204		€ 78.525
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen materialen vaste activa	€ 10.672		€ 5.160	
Desinvesteringen materieel vaste activa	€ -		€ -	
Mutaties langlopende schulden	€ -		€ -	
		€ 10.672		€ 5.160
Mutaties liquide middelen		€ 84.532		€ 73.365
Samenstelling geldmiddelen				
Geldmiddelen per 1 januari	€ 507.320		€ 433.955	
Mutaties liquide middelen	€ 84.532		€ 73.365	
Geldmiddelen per 31 december		€ 591.852		€ 507.320

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE JAARREKENING

Activiteiten
De activiteiten van de Stichting Natuur en Milieufederaties Limburg bestaat uit:
- Het beïnvloeden van provinciaal, regionaal of lokaal beleid op het gebied van natuur, landschap, duurzaamheid en milieu in Limburg;
- Het coördineren, zorgen voor onderling afstemmen en faciliteren van alle organisaties (circa 100) die zich op lokaal niveau bezighouden met natuur, milieu, duurzaamheid en landschap in Limburg;
- Eerste aanspreekpunt voor inwoners, overheden en instellingen, die geconfronteerd worden met situaties waar natuur, landschap of milieu in het geding is.
- Het stimuleren van duurzaam beleid bij overheid, bedrijven en instellingen.

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisatie'. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Inschrijving kamer van koophandel
Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Maastricht is ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 41076356 en is feitelijk gevestigd op Kapellerpoort 1, 6041 HZ Roermond.
Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Maastricht is ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 804774316 en is feitelijk gevestigd op Kapellerpoort 1, 6041 HZ Roermond

Continuïteit
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.
Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2021. Voor 2022 en verder zal naar verwachting de coronacrisis wel effect hebben op beleidsterreinen waar de federatie actief is. Dat maakt dat de verwachting is dat de bijdragen zoals we die nu jaarlijks ontvangen minimaal gehandhaafd zullen blijven. Omdat het natuurlijk wel zo is dat de daadwerkelijke impact van de verwachte economische crisis volgend op de coronacrisis nu niet te overzien is monitoren we periodiek onze risico's en die van onze partners. De liquiditeit en reserves van onze organisatie zijn dusdanig dat mocht het perspectief bijgesteld moeten worden we op een verantwoorde wijze daarop in kunnen spelen. Zo nodig zullen we vervolgens maatregelen nemen om onze taken gedurende deze crises zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.
De subsidie van de provincie Limburg en bijdrage van de Nationale Postcode Loterij voor 2022 zijn toegezegd (bedrag van de NPL is reeds ontvangen), daarmee is 78% van de opbrengsten in 2022 gegarandeerd.

Verbonden partijen
Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg is nauw verbonden met Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg, doordat beide stichtingen hetzelfde bestuur hebben. Gedurende het boekjaar heeft er geen transactie plaatsgevonden met Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA
De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiële vaste activa

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van de gecumuleerde afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden lineair berekend.

Vorderingen
De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Exploitatiereserve
Onder exploitatiereserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarvoor de toegevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de Stichting vrij kunnen beschikken.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de Stichting een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Voorzieningen
Uitgestelde beloningen
De voorzieningen worden tegen contante waarde opgenomen van uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen.

Kortlopende schulden
Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal gelijk aan de nominale waarde.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten

De fondsenwervende organisatie kan een subsidie verkrijgen waaraan een terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de subsidie overeenkomstig de subsidievoorwaarden. In dat geval verantwoord de fondsenwervende organisatie pas een bate bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarden. Indien de fondsenwervende organisatie een subsidie verkrijgt zonder terugbetalingsverplichting, verwerkt de organisatie een bate in het jaar van toekenning.
Als opbrengsten zijn verantwoord, de subsidies van de provincie Limburg en Stichting De Provinciale Milieufederaties en bijdragen van derden.
Baten die betrekking hebben op een specifieke periode worden aan deze periode toegekend. De overige baten worden als gerealiseerd beschouwd zodra de bijhorende diensten zijn verricht

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de verkrijgingsprijzen op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen op materiële vaste activa.

Som der financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.
Rentelasten en rentebaten worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

natuur en milieu limburg federatie

TOELICHTING OP DE BALANS

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	Inventaris
Stand per 1 januari 2021	
Aanschaffingswaarde	€ 98.710
Cumulatieve afschrijvingen	€ 87.960
Boekwaarde	€ 5.661
Mutaties:	
Investeringen:	€ 10.672
Afschrijvingen materiële vaste activa	€ 2.670
Saldo	€ 8.002
Stand per 31 december 2021	
Aanschaffingswaarde	€ 109.382
Cumulatieve afschrijvingen	€ 95.719
Boekwaarden	€ 13.663

Afschrijvingspercentages: 20-33.3 %

De materiele vaste activa wordt aangehouden als zijnde benodigd voor de bedrijfsvoering

	31-12-2021	31-12-2020
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Debiteuren	€ 18.093	€ 28.959
Voorziening dubieuze debiteuren	€ -/- 4.273	€ -/- 6.912
	€ 13.817	€ 22.074
Overige vorderingen en overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	€ 15.037	€ 12.784
Nog te ontvangen bedragen	€ 16.338	€ 6.811
Pensioenen	€ -	€ 5.974
Waarborg huur office hotel Nero	€ 2.245	€ 2.245
	€ 33.620	€ 27.814
Liquide middelen		
ABN-AMRO kapitaalmarkt-indexrekening (791)	€ 238.390	€ 238.390
ABN-AMRO rekening-courant (451)	€ 13.789	€ 14.055
ABN-AMRO Bank .887	€ 289.558	€ 199.903
Triodosbank .067	€ 50.079	€ 54.914
Paypal	€ 35	€ 58
	€ 591.852	€ 507.320

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting en zijn benodigd voor de bedrijfsvoering en voor de realisatie van de doelstellingen voor zover de liquide middelen betrekking hebben op de bestemmingsreserve actiefonds Milieufederatie Limburg aan de Exploitatiereserve provincie.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

	31-12-2021	31-12-2020
RESERVES EN FONDSEN		
Stichtingskapitaal	€ 45	€ 45
Algemene reserve	€ 244.870	€ 245.265
Bestemmingsreserve financiering activa	€ 13.663	€ 5.661
Bestemmingsreserve actiefonds Milieufederatie Limburg	€ 40.494	€ 40.494
Bestemmingsreserve jubileum	€ 42.472	€ -
Exploitatie reserve Provincie	€ 61.428	€ 25.969
Exploitatiereserve Overige	€ 128.673	€ 114.059
	€ 531.645	€ 431.493

De mutaties in de reserves kunnen als volgt worden toegelicht:

Algemene reserve

Stand per 1 januari	€ 245.265	€ 245.394
Onttrekking	€ -	€ -
Toevoeging	€ -/- 359	€ 749
Stand per 31 december	€ 244.870	€ 245.394

Bestemmingsreserve financiering vaste activa

Stand per 1 januari	€ 5.661	€ 5.590
Onttrekking	€ -	€ -
Toevoeging	€ 8.002	€ 71
Stand per 31 december	€ 13.663	€ 5.661

De reserve financiering activa is gevormd op voorschrift van de RJ650 (Raad voor de Jaarverslaglegging) en het rapport Accon dat in opdracht van de Natuur en Milieufederaties is opgesteld.

Bestemmingsreserve actiefonds Milieufederatie Limburg

Stand per 1 januari	€ 40.494	€ 40.494
Onttrekking	€ -	€ -
Toevoeging	€ -	€ -
Stand per 31 december	€ 40.494	€ 40.494

Deze reserve wordt aangehouden ter financiering van een gedeelte van de juridische kosten van een aantal aangewezen organisaties die middels deze procedure bijdragen aan de doelstelling van de stichting. De bestemmingsreserve is vastgesteld door het bestuur.

Bestemmingsreserve jubileum

Stand per 1 januari	€ -	€ -
Onttrekking	€ -	€ -
Toevoeging	€ 42.472	€ -
Stand per 31 december	€ 42.472	€ -

Deze reserve wordt aangehouden ter financiering van een gedeelte van de jubileumkosten , die ieder 10 jaar plaats vindt. De bestemmingsreserve is vastgesteld door het bestuur.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

	31-12-2021	31-12-2020
Exploitatie reserve Provincie Limburg		
Stand per 1 januari	€ 25.969	€ 25.969
Onttrekking	€ -	€ -
Toevoeging	€ 35.459	€ -
Stand per 31 december	€ 61.428	€ 25.969

Exploitatiereserve Provincie moet worden beschouwd als algemene reserve die functioneert als buffer om onverwachte "provinciale" tegenvallers op te kunnen vangen.
Vanaf 2020 heeft de Provincie de provinciale Beleidsregels inzake de hoogte van deze reserve maximaal 15% van de exploitatiesubsidie berekend opgeheven.

Exploitatiereserve overige		
Stand per 1 januari	€ 114.059	€ 52.594
Onttrekking	€ -	€ -
Toevoeging	€ 14.614	€ 61.465
Stand per 31 december	€ 128.673	€ 114.059

Exploitatiereserve overige moet worden beschouwd als algemene reserve die functioneert als buffer om onverwachte "overige" tegenvallers op te kunnen vangen

Aansluitoverzicht

Vermogen cf. samengevoegde jaarrekening Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg	€ 531.645	€ 431.493
Vermogen cf. enkelvoudige jaarrekening Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg	€ 279.595	€ 179.048
	€ 244.870	€ 252.445

VOORZIENINGEN

Overige voorzieningen

Hieronder volgt een specificatie van de onder de voorzieningen opgenomen post overige voorzieningen:

	31-12-2021	31-12-2020
Voorzieningen uitgestelde beloningen		
Stand per 1 januari	€ 7.233	€ 5.206
Dotatie	€ 67	€ 2.027
Stand per 31 december	€ 7.300	€ 7.233

Deze voorziening is opgenomen ter dekking van de jubileum uitkeringen ten behoeve van het personeel. De voorziening is berekend op basis van de best mogelijke schatting en wordt contant gemaakt tegen 4%. Bij het bepalen van de "beste schatting" wordt rekening gehouden met de hoogte van de verwachte jubileumuitkering alsmede de verwachte kans dat een werknemen aanspraak maakt op de jubileumuitkering (blijfkans).

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

	31-12-2021	31-12-2020
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	€ 32.776	€ 20.884
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	€ 1.683	€ 1.843
Loonheffing	€ 12.408	€ 12.828
Pensioenen	€ 561	€ 10.779
	€ 14.652	€ 25.450
Overige schulden en overlopende passiva		
Overloop subsidie, baten en fondsen	€ 1.774	€ 25.694
Reservering verlofuren vergoeding	€ 25.171	€ 17.615
Reservering vakantiegelden	€ 19.122	€ 16.623
Accountantskosten	€ 16.644	€ 16.619
Nog te betalen kosten	€ 3.740	€ 1.231
	€ 66.450	€ 77.782

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Huurverplichtingen
NMF-Limburg huurt via Stichting Het Groenhuis haar kantoorpand. De huurovereenkomst heeft een bepaalde looptijd. Het huurcontract heeft een looptijd van 1 augustus 2020 tot en met 31 juli 2023. Na deze periode dient er nieuwe huuronderhandeling plaatsvinden.
Per 1 januari 2022 is de Stichting Het GroenHuis opgeheven. De huurovereenkomst is onder dezelfde voorwaarden omgezet voor het deel dat betrekking heeft op de NMF-Limburg .
De huurverplichting bedraagt voor 2021 ca. € 24.000.
De huurverplichting bedraagt voor 2022 ca. € 24.000.
De huurverplichting bedraagt voor 2023 ca. € 12.000.

Overige verplichtingen
Met de Stichting Het GroenHuis te Roermond zijn afspraken gemaakt dat de gezamenlijke kosten, zoals kantinebenodigdheden, porti, e.d. verdeeld worden onder de huurders van het pand.
Deze vervallen per 1-1-2022 i.v.m. opheffen van de stichting het GroenHuis.

Operational Lease kopieerapparaat
De Stichting heeft een huurovereenkomst gesloten met betrekking tot de huur van kantoorapparatuur. De huur is ingegaan op 22 oktober 2015 voor een periode van 60 maanden. Per 1 november 2018 is het contract verlengd voor 60 maanden.
De huurverplichting kan als volgt worden gespecificeerd:
-Korter dan een jaar € 4.546
-Langer dan een jaar maar korter dan vijf jaar € 3.787
-Langer dan vijf jaar € 0

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum geweest.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

TOELICHTING OP DE SAMENGEVOEGDE EXPLOITATIEREKENING

	31-12-2021	31-12-2020
BATEN		
Provincie Limburg exploitatiesubsidie	€ 409.521	€ 401.888
Provincie Limburg projecten	€ 31.889	€ 20.940
Stichting De natuur en Milieufederaties versterkingsgelden	€ 118.000	€ 118.000
Stichting De natuur en Milieufederaties projecten	€ 61.915	€ 49.228
Derden projecten	€ 94.431	€ 70.190
Lidmaatschap	€ 4.890	€ 5.050
Donaties	€ 5.808	€ 725
	€ 726.454	€ 666.021

De totale baten zijn voor 2021 begroot op € 738.683

PROJECTKOSTEN PROVINCIE LIMBURG EXPLOITATIESUBSIDIE		
Projectkosten doelstelling Achterban en netwerk	€ 2.227	€ 2.658
Projectkosten doelstelling Ruimte, landschap en natuur	€ 45	€ 2.669
Projectkosten doelstelling Transitie landbouw en milieu	€ 4.240	€ 4.200
Projectkosten doelstelling energie en circulaire economie	€ 58	€ 160
Projectkosten doelstelling Communicatie	€ 91	€ 6.420
	€ 6.616	€ 16.107

De Projectkosten zijn voor 2021 begroot op € 12.250

PROJECTKOSTEN OVERIGE		
Projectkosten doelstelling Achterban en netwerk	€ 5.015	€ 682
Projectkosten doelstelling Ruimte, landschap en natuur	€ 5.224	€ 7.106
Projectkosten doelstelling Transitie landbouw en milieu	€ 0	€ 5.474
Projectkosten doelstelling energie en circulaire economie€	€ 18. 604	€ 6.260
Projectkosten doelstelling Communicatie	€ 0	€ 590
	€ 28.843	€ 20.166

De Projectkosten zijn voor 2021 begroot op € 103.200

PERSONEELSKOSTEN		
Lonen en salarissen	€ 380.433	€ 354.568
Sociale lasten	€ 117.055	€ 106.393
	€ 497.488	€ 460.961

Lonen en salarissen		
Brutolonen en –salarissen	€ 344.861	€ 326.746
Mutatie reservering vakantiegeld	€ 28.017	€ 26.726
Mutaties reservering verlofuren	€ 7.555	€ 1.094
	€ 380.433	€ 354.568

De totale lonen en salarissen zijn voor 2021 begroot op € 381.796

Gemiddeld aantal werknemers
Gedurende het jaar 2021 waren 6,75 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband.
Gedurende het jaar 2020 waren 7,3 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

	31-12-2021	31-12-2020
Sociale lasten		
Werkgeversdeel sociale lasten	€ 56.171	€ 53.116
Ziekengeldverzekering	€ 20.922	€ 18.510
Pensioenpremie personeel	€ 39.962	€ 34.767
	€ 117.055	€ 106.393

De totale sociale lasten zijn voor 2021 begroot op € 133.629
Pensioenen
De pensioenen van NMF-Limburg zijn ondergebracht bij PGGM. Er is sprake van een (voorwaardelijk geïndexeerde) middelloonregeling. Per 31 december 2021 bedraagt de dekkingsgraad van het pensioenfonds 106,6% De Stichting is niet aansprakelijk voor een eventueel te kort anders dan toekomstige hogere premies.

	31-12-2021	31-12-2020
AFSCHRIJVINGEN		
Afschrijvingen materiële vaste activa		
Inventaris	€ 2.670	€ 5.089

De totale afschrijvingen zijn voor 2021 begroot op € 9.377.

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN		
Overige personeelskosten	€ 22.562	€ 24.752
Huisvestingskosten	€ 23.813	€ 26.645
Bureau- en organisatiekosten	€ 41.891	€ 50.128
Algemene kosten	€ 970	€ 3.857
	€ 89.236	€ 105.382

Overige personeelskosten		
Vaste kostenvergoedingen personeel	€ 10.542	€ 12.324
Diensten door derden	€ -	€ -/- 44
Wervingskosten	€ 635	€ 2.148
Kantinekosten	€ 86	€ 466
Secretariaat, receptie GroenHuis	€ 958	€ 2.051
Werkkostenregeling	€ 8.339	€ 3.405
Overige personeelskosten	€ 2.002	€ 4.402
	€ 22.562	€ 24.752

De totale overige personeelskosten zijn in 2021 begroot op € 18.282 .

Huisvestigingskosten		
Huur onroerend goed	€ 16.859	€ 16.436
Servicekosten	€ 5.257	€ 5.340
Schoonmaakkosten	€ 911	€ 814
Assuranties onroerend goed	€ 122	€ 225
Klein inventaris	€ 30	€ 693
Parkeren, fietsenstalling en beveiliging	€ 634	€ 627
Vergaderruimte	€ -	€ 2.475
Overige huisvestigingskosten	€ -	€ 35
	€ 23.813	€ 26.645

De totale huisvestingskosten zijn in 2021 begroot op € 27.850

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

	31-12-2021	31-12-2020
Bureau- en organisatiekosten		
Kantoorbenodigdheden	€ 658	€ 442
Porti	€ 828	€ 905
Telefoonkosten	€ 7.720	€ 6.054
Contributies en abonnementen	€ 1.898	€ 1.433
Kosten Salarisadministratie	€ 2.336	€ 1.829
Kosten automatisering	€ 3.550	€ 7.134
Drukwerk	€ -	€ 990
Accountantskosten	€ 18.680	€ 24.263
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	€ -/- 2.639	€ 3.080
Reclame en advertenties kosten	€ -	€ -
Overige bureau- en organisatiekosten	€ 8.858	€ 3.998
	€ 41.891	€ 50.128

De totale bureau- en organisatiekosten zijn in 2021 begroot op € 42.025.

Algemene kosten		
Bestuurskosten	€ 1.287	€ 3.476
Representatiekosten	€ 387	€ 355
Overige algemene kosten	€ -704	€ 26
	€ 970	€ 3.857

De totale algemene kosten zijn in 2021 begroot op € 9.600 .
Bestuurskosten bestaan uit reiskosten die bestuursleden gemaakt hebben in verband met het bijwonen van vergaderingen en kosten die bestuursleden hebben gemaakt in het kader van het bestuurslidmaatschap.

SOM DER FINANCIELE BATEN EN LASTEN		
Rentebaten	€ 4	€ 7
Rente- en bankkosten	€ 1.409	€ 1.219
	€ -/- 1.405	€ -/- 1.212

Aansluitoverzicht

Resultaat cf. samengevoegde jaarrekening Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg	€ 101.152	€ 57.104
Resultaat cf. enkelvoudige jaarrekening Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg	€ 100.547	€ 57.233
	€ -/- 395	€ -/- 129

Verschil tussen het resultaat in de samengevoegde jaarrekening en enkelvoudige jaarrekening betreft het enkelvoudige resultaat van de Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg.

Roermond, 30 mei 2022
Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Voorzitter	Secretaris	Penningmeester
R.J.M. Guyt	Drs. M.J.M. van Mansfeld	H.H.H.M. Nelissen

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

TOELICHTING OP DE SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

Verdeling uitvoeringskosten naar bestemming.

De toerekening percentages zijn bepaald aan de hand van de aanwezige urenregistratie.

	Achterban en netwerk	Ruimte, landschap en natuur	Transitie landbouw en milieu	Transitie energie en circulaire economie	Communicatie	Beheer en administratie	Totaal 2021	Begroot 2021	Totaal 2020
personeelsinzet	14%	18%	11%	13%	10%	34%			
Lonen en salarissen	€ 53.261	€ 68.478	€ 41.848	€ 49.456	€ 38.043	€ 129.347	€ 380.433	€ 381.796	€ 354.568
Sociale lasten en pensioenlasten	€ 16.388	€ 21.070	€ 12.876	€ 15.217	€ 11.706	€ 39.799	€ 117.055	€ 133.629	€ 106.393
Overige personeelskosten	€ 3.159	€ 4.061	€ 2.482	€ 2.933	€ 2.256	€ 7.671	€ 22.562	€ 18.282	€ 24.752
Afschrijvingen	€ 374	€ 481	€ 294	€ 347	€ 267	€ 908	€ 2.670	€ 9.377	€ 5.089
Huisvestigingskosten	€ 3.334	€ 4.286	€ 2.619	€ 3.096	€ 2.381	€ 8.096	€ 23.813	€ 27.850	€ 26.645
Bureau- en organisatiekosten	€ 5.865	€ 7.540	€ 4.608	€ 5.446	€ 4.189	€ 14.243	€ 41.891	€ 42.025	€ 50.128
Algemene kosten	€ 136	€ 175	€ 107	€ 126	€ 97	€ 330	€ 970	€ 9.600	€ 3.857
Financiele baten en lasten	€ 141	€ 182	€ 111	€ 131	€ 101	€ 343	€ 1.010	€ 675	€ -
Totaal uitvoeringskosten	**€ 82.657**	**€ 106.273**	**€ 64.944**	**€ 76.753**	**€ 59.040**	**€ 200.737**	**€ 590.404**	**€ 623.234**	**€ 571.432**
Verdelingen beheer en administratie	21%	27%	17%	20%	15%				
	€ 42.581	€ 54.747	€ 33.456	€ 39.539	€ 30.415	€-/- 200.737			
Projectkosten	€ 7.242	€ 5.269	€ 4.240	€ 18.662	€ 91	€ -	€ 35.504	€ 115.450	€ 36.273
Totale kosten	**€ 132.479**	**€ 166.288**	**€ 102.641**	**€ 134.954**	**€ 89.547**	**€ -**	**€ 625.908**	**€ 738.684**	**€ 607.705**

Wegens praktische overwegingen zijn de baten niet verdeeld naar bestemming.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

TOELICHTING OP DE SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

Verdeling directe doelstellingskosten naar bestemming.

	Achterban en netwerk	Ruimte, landschap en natuur	Transitie landbouw en milieu	Transitie energie en circulaire economie	Communicatie	Beheer en administratie	Totaal 2021	Begroot 2021	Totaal 2020
50ste jubileum	€ 1.068	€	€	€	€	€	€ 1.068	€	€ 23
A2 wegverbreding	€	€	€	€	€	€	€	€	€ 8
Aanpak ontwikkeling coöperatief Rescoop	€	€	€	€	€	€	€	€	€ 235
Actualisatie Nieuw Limburg Peil	€	€	€	€	€	€	€	€	€1.089
Ammoniak en Natuur PAS en Project	€	€	€ 4.000	€	€	€	€ 4.000	€ 4.000	€4.059
Bestuurlijk afstemming	€	€	€	€	€	€	€	€	€8
CBF keurmerk	€ 2.259	€	€	€	€	€	€2.259	€	€8
Doorberekende kosten	€ 46	€	€	€	€	€	€ 46	€	€2.156
Energiebeleid (kernenergie, schaliegas etc)	€	€	€	€ 30	€	€	€ 30	€	€160
flora en fauna	€	€	€	€	€	€	€	€	€97
Goodfoodclub	€26	€	€	€	€	€	€26	€	€
Halfjaarlijkse regiovergaderingen	€	€	€	€	€	€	€	€	€72
Jaarbericht	€	€	€	€	€	€	€	€ 10.000	€0
Landelijke federatie dag	€	€	€	€	€	€	€	€	€2.196
Lokale Planologie	€	€ 45	€	€	€	€	€ 45	€ 5.000	€2.334
Luchthaven	€	€	€	€	€	€	€	€	€22
Mergellandcorporatie	€	€	€	€	€	€	€	€	€27
nacht van de nacht	€	€	€	€100	€	€	€100	€ 500	€-
Nationaal Landschap Zuid-Limburg	€	€	€	€	€	€	€	€	€17
Natuur inclusieve landbouw	€	€	€	€	€	€	€	€	€ 45
Natuurbeschermingsoverleg	€	€ 96	€	€	€	€	€96	€	€ 46
Nieuwe binding	€ 1.247	€	€	€	€	€	€ 1.247	€	€ 1.234

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

online marketing verbreden achterban	€	€	€	€	€	€	€	€ 1.200	€ -
Ontmoetingsdag	€	€	€	€	€	€	€	€ 26.500	€ -
Opleiding energiecoaches	€	€	€	€	€	€	€	€	€ 3.090
Ontzorgings maatschappij	€	€	€	€ 142	€	€	€ 142	€	€
Parkstad Buitenring	€	€	€	€	€	€	€	€	€ 8
Plan boom	€	€5.006	€	€	€	€	€ 5.006	€	€ 104
Provinciale r.o. visies	€	€	€	€	€	€	€	€	€ 130
regionale energiestroom	€	€	€	€ 77	€	€	€77	€	€ 88
Regionale materiaalstromen en verwerkingskosten	€	€	€	€ 43	€	€	€ 43	€	€ 22
RESsen	€	€	€	€ 4.482	€	€	€4.482	€ 48.000	€ 5.697
Rhedcoop	€	€	€	€	€	€	€	€ 2.000	€225
Ruimtelijk informatie op Locatie	€	€122	€	€	€	€	€122	€ 1.000	€521
Servicepunt Energie Lokaal Limburg	€	€	€	€138	€	€	€138	€ 2.000	€ 46
Tijdschrift Limburgs Milieu	€	€	€	€	€	€	€	€ 10.000	€ 5.868
Veehouderij en geurhinder	€	€	€ 64	€	€	€	€64	€	€ 23
verkening jeugdplatform	€ 183	€	€	€	€	€	€183	€	€-
Versnelling duurzame energieopwekking parkeerterrein	€	€	€	€ 13.750	€	€	€ 13.750	€	€111
Voedselbossen	€	€	€ 176	€	€	€	€ 176	€	€ 118
Voorlichting	€	€	€	€	€	€	€	€	€ 83
Vraagbaak burgers excl. projecten	€2.027	€	€	€	€	€	€ 2.027	€ 1.250	€ 1.246
Waterbeleid Keur, Vergunningen, Ontheffingen	€	€	€	€	€	€	€	€	€ 1.089
Waterkwantiteit Water in Balans	€	€	€	€	€	€	€	€	€ 3.388
Waterschap watergidsen wandelingen	€ 286	€	€	€	€	€	€286	€	€ 36
Waterwandelingen	€	€	€	€	€	€	€	€ 2.000	€ -
Website, digitale nieuwsbrief en sociale media	€	€	€	€	€91	€	€ 91	€ 2.000	€ 552
Totale projectkosten	**€ 7.242**	**€ 5.269**	**€ 4.240**	**€ 18.662**	**€ 91**	**€ -**	**€ 35.504**	**€ 115.450**	**€ 36.273**

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Bezoldiging directie.

Het Bestuur heeft het bezoldigingsbeleid (zowel de hoogte van de directiebeloning als de hoogte van andere bezoldigingscomponenten) vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd De laatste actualisatie was in 2021. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de NMF-Limburg de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).
De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen.
De weging van de situatie bij NMF-Limburg leidt tot een zogenaamde BSD-score van 350 punten met een maximaal jaarinkomen van EUR 102.538 (1 FTE/12 mnd.)
Ook voor 2021 geldt dat het jaarinkomen van de directeur ad € 101.966,67 binnen het toegestane jaarinkomen valt.
De belaste vergoedingen/bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Functie	Algemeen Directeur
Nevenactiviteiten	Geen
Dienstverband	
Aard	Onbepaald
Uren	40
Parttime percentage	100%
Periode	2021
Bezoldiging (in euro's)	
Jaarinkomen:	
Brutoloon/salaris	€ 73.251,24
Vakantiegeld	€ 5.743,39
Eindejaarsuitkering	€ 300,00
Variabel jaarinkomen	€
Totaal jaarinkomen	€ 79.294,63
SV lasten (werkgeversdeel)	€ 9.846,80
Belastbare vergoedingen/bijtellingen	€ 554,12
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	€ 9.240,00
Overige beloningen op termijn	€
Uitkeringen beëindigen dienstverband	€
Onbelaste vergoedingen	€ 3.031,41
Totale overige lasten en vergoedingen	€
22.672,33	
Totaal bezoldiging 2021	**€ 101.966,96**
Totaal bezoldiging 2020	€ 94.192,95

De grondslag voor de beloning is vastgesteld in de Regeling Arbeidsvoorwaarden Stichting Natuur & Milieu.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

OVERIGE GEGEVENS

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Accountantsverklaring

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Bijlage Totaaloverzicht projecten 2021

De NMF-Limburg heeft in 2021 aan diverse projecten gewerkt. In het jaarverslag zijn de meest spraakmakende projecten besproken. In deze bijlage zijn alle projecten hebben besteed is kort verwoord welke werkzaamheden er zijn gedaan.

Overzicht projecten o.g.v. achterban en netwerk

1. *Vraagbaak*
   In 2021 zijn 255 binnengekomen vragen opgepakt. Verantwoording is opgenomen in de hoofdtekst.

2. *Halfjaarlijkse Regiobijeenkomsten*
   In 2021 zijn 10 regiovergaderingen georganiseerd voor de achterban. I.v.m. met Covid zijn de meeste bijeenkomsten online geweest.

3. *Ontmoetingsdag ikv 50-jarig jubileum*
   De ontmoetingsdag i.h.k.v. het 50-jarig jubileum was gepland op 23 november. Vanaf het voorjaar zijn de voorbereidingen begonnen en in de loop van het jaar is een draaiboek opgesteld, locatie geregeld, inleiders geworven en allerlei organisatorische zaken geregeld. Uiteindelijk is vanwege de opgelegde Coronamaatregelen besloten het symposium uit te stellen tot 2022. Gelukkig zijn veel van de werkzaamheden niet voor niets geweest maar kan het draaiboek met alle betrokkenen weer eenvoudig worden opgestart

4. *Jubileumwandeling ikv 50-jarig jubileum*
   De achterban is via de nieuwsbrief gevraagd of ze een teamdelegatie wilden ontvangen en rondleiden. Dit leidde tot 10 wandelingen in 2021 waarvan verslag is gedaan in de digitale nieuwsbrief.

5. *Reünie bestuursleden en personeel i.h.k.v. het 50-jarig jubileum*
   Dit project is in 2021 gekoppeld aan project 3; ontmoetingsdag 50jr jubileum.

6. *Milieurechtshulp*
   Er is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met een juriste afgesloten, met als doel een goede juridische ondersteuning van onze achterban. Bij meerdere dossiers is gebruik gemaakt van haar kennis.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

7. *Werving nieuwe achterban-organisaties*

   Verantwoording is opgenomen in de hoofdtekst.

8. *Verkennen jeugdplatform*

   Verantwoording is opgenomen in de hoofdtekst.

9. *Opzetten Limburgs Boombeschermersgilde*

   Verantwoording is opgenomen in de hoofdtekst.

10. *Opzetten platform vergroting biodiversiteit Noord- en Midden-Limburg*

    De NMF-Limburg heeft eind 2020 het Platform Biodiversiteit opgericht. In dit Platform willen we samenwerking en overleg tussen verschillende gemeenten tot stand brengen over het thema biodiversiteit. Bij een groot aantal gemeenten krijgt het in stand houden of vergroten van de biodiversiteit inmiddels wel aandacht, maar meestal ontbreekt een doordachte strategie. Het doel van het Platform Biodiversiteit is om elkaar te leren kennen, elkaar weten te vinden, van elkaar te leren en kennis en ervaringen m.b.t. biodiversiteit uit te wisselen. Bijvoorbeeld welke maatregelen op het gebied van biodiversiteit leveren nu echt aantoonbaar meer biodiversiteit op en zijn daar gezamenlijk plannen voor te maken?
    In 2021 zijn 2 bijeenkomsten georganiseerd: in de eerste bijeenkomst is het doel en de vorm van het Platform uitgebreid besproken; in de tweede bijeenkomst heeft Ronald Buiting van ecologisch adviesbureau Buiting Advies een presentatie gegeven over De Nieuwe wAarde: dit is een aanpak gericht op het anders inrichten en beheren van de openbare ruimte om 3 thema's namelijk klimaatadaptatie, biodiversiteit en het verbeteren van de lichamelijke en psychische gezondheid van mensen tegelijkertijd aan te pakken. Dus een nieuwe manier om met de aarde om te gaan. De bedoeling is om circa 4x per jaar een bijeenkomst te organiseren waarin een bepaald thema op het gebied van biodiversiteit aan de orde komt.

11. *Opzetten platform realisatie meer voedselbossen*

    Dit project is in 2021 verder voorbereid zodat in 2022 daadwerkelijk gestart kan worden met de uitvoering/begeleiding van vrijwilligers die meer willen leren over voedselbossen.

12. *OP-Zuid Comité van Toezicht*

    Conform afspraak zijn de geplande vergaderingen voorbereid, gevolgd en stukken desgevraagd van advies/commentaar voorzien.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

13. *Overleg Gedeputeerden*

Sinds 2021 is aan de jaarcyclus van NMF-Limburg twee keer per jaar een formeel overleg gekoppeld van DB en directie van NMF-Limburg- met de verantwoordelijk gedeputeerde. Vanwege de bestuurscrisis is dit in 2021 alleen in het najaar geweest. De directie heeft wel meerdere malen informeel overleg met verschillende gedeputeerden.

14. *PS en Statencommissies*

Provinciale Statenleden zijn gevraagd en ongevraagd geadviseerd over voor ons belangrijke dossiers (o.a. MAA, Bossenstrategie, Omgevingsvisie Limburg en Omgevingsverordening Limburg, stikstofproblematiek). Er is deelgenomen aan een discussie en excursie met PS-leden over de aanpak van het stikstofprobleem. Er is ook een brief aan PS gestuurd met aanbevelingen voor prioriteiten van het nieuwe Provinciebestuur, met een pleidooi voor het maken van een Programma Landschap en met aanbevelingen voor aanpak stikstofprobleem en natuurverbetering. Daarnaast zijn er afzonderlijke gesprekken met verschillende PS-leden gevoerd over diverse onderwerpen. Naast formeel overleg is er regelmatig met verschillende fracties op hun verzoek contact.

15. *Overleg LWV*

Geen activiteiten in 2021.

16. *Overleg Limburgse Railagenda*

De NMF-Limburg heeft in 2021 samen met de Milieu- en Heemkunde vereniging Swalmen en de Stichting Gezond Leefmilieu Venray een zienswijze ingediend op het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (OPIP) en het bijbehorende Milieueffectenrapport (MER) voor de Opwaardering van de Maaslijn.

Het OPIP en het bijbehorende MER gaan over de maatregelen die nodig zijn voor de elektrificatie van de Maaslijn van Nijmegen tot Roermond en de effecten hiervan op onder andere natuur en milieu. Wij zijn ook voorstander van de verbetering van het openbaar vervoer en het stimuleren van het gebruik hiervan, maar hebben in de zienswijze nog wel aandacht gevraagd voor een aantal punten, zoals compensatie voor alle te kappen bomen en dat de elektriciteit voor de Maaslijn duurzaam opgewekt moet worden.

17. *Kerngroep Luchtvaart Limburg*

Is in 2021 niet bij elkaar geweest.

18. *Samenwerkingsverband IJzeren Rijn*

Geen activiteiten in 2021.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

19. *Platform Luchtkwaliteit Maastricht*

Geen activiteiten in 2021.

20. *Ronde langs politieke partijen in Limburg*

Hiervoor wordt verwezen naar de activiteiten bij projectnr. 14 van dit overzicht.

21. *Verkenning gemeentelijk platform*

Er is bij meerdere gemeenten zowel ambtelijk als bestuurlijk verkend naar de behoeftes aan gezamenlijk overleg met NMF-Limburg. Dit leverde een zeer divers beeld op waarop vooralsnog is gekozen om individueel met gemeentes die willen samenwerken te gaan samenwerken als er een casus speelt die voor NMF-Limburg relevant is.

22. *Directeurenoverleg Natuur en Milieufederaties*

Er is sinds 2021 frequent (tweewekelijk) tussen de directeuren over thema's of actuele ontwikkelingen. Daarnaast zijn er de reguliere vergaderingen van het Algemeen Bestuur die vanwege de omvangrijkheid van stukken veel voorbereidingstijd en intern overleg met zich meebrengen.

23 tot en met 26 betreft diverse projecten die gericht zijn op intern overleg, bila's, overleg met achterban, stakeholders. Overzicht projecten Ruimte, landschap en natuur

27. Afstemming met andere Natuur en Milieufederaties

Continuering van de regelmatige informatie uitwisseling en afstemming met andere Natuur en Milieufederaties over thema's Ruimte, Natuur en Landschap. O.a. over vergroening bedrijventerreinen en provinciale Omgevingsverordeningen.

28. Natuurbeschermingsoverleg

In 2021 zijn 6 vergaderingen van het NB-overleg en 6 vergaderingen van de Agendacie. voorbereid, voorgezeten en genotuleerd. De daaruit voortvloeiende acties zijn uitgevoerd.

29. Natura 2000-beheerplannen e.d

Er is 3x overleg gevoerd (met achterban, TBO's en prov.) over Natura 2000-beheerplan Geuldal. En input geleverd voor dit plan. Daarnaast zijn relevante rapporten en jurisprudentie bestudeerd.

30. Nacht van de Nacht

Conform voorgaande jaren is tijdens de Nacht van de Nacht een Limburgs Programma in samenwerking met andere partijen voorbereid en uitgevoerd. De belangstelling was goed.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

31. AB Faunabeheereenheid Limburg
Conform voorgaande jaren zijn de DB en AB-vergaderingen voorbereid en de stukken van commentaar voorzien. De deelname aan de Algemeen Bestuursvergaderingen zijn verplicht en daarom dus altijd bezocht.

32. Flora- en faunabeheer
Relevante literatuur en jurisprudentie is bijgehouden en er is deelgenomen aan de volgende symposia: Biodiversiteit en leefgebieden; Vliegers op de Vliegbasis; Basiskwaliteit Natuur, voorwaarde voor herstel!

33. Soortenbeleid
Relevante literatuur en jurisprudentie is bijgehouden en eer is deelgenomen aan een webinar over wolven en aan het symposium 'Wildlife Economy'

34. Cie. Platteland in Ontwikkeling
Deze commissie is eind 2020 vervangen voor de Plattelandscoalitie.

35. Ecologisch bermbeheer door gemeenten
Is onderdeel geworden van het Platform Biodiversiteit. Deelname aan symposium Ecologisch Bermbeheer

36. Plan Boom
Eind 2020 heeft het IKL samen met de NMF-Limburg drie aparte aanvragen ingediend voor de zogenaamde Vangnetregeling (voor de regio Noord- en Midden-Limburg, voor de regio Zuid-Limburg en voor voedselbossen). Door de circa honderd kleine boomplantinitiatieven in een gezamenlijke aanvraag te bundelen, zouden deze voor subsidie in aanmerking komen, behorend bij het Actieplan 1 miljoen bomen van de Provincie Limburg. Met het failliet gaan van het IKL heeft de Provincie Limburg aangegeven dat al deze subsidie aanvragen zijn afgewezen. De NMF-Limburg is daarna samen met IVN Natuureducatie Limburg, kortweg IVN, op zoek gegaan naar financiering voor de ingediende kleine boomplantinitiatieven en heeft daarvoor eind 2021 een stagiair opdracht gegeven om de mogelijkheden voor crowdfunding nader uit te werken.

De NMF-Limburg moest in het kader van Plan Boom aan een aantal activiteiten voldoen:
Er is 1 uitdeelactie georganiseerd.
IVN en NMF-Limburg hebben 65 Tiny Forest pakketten uitgedeeld in de gemeente Valkenburg (in november 2021).
Er zijn 2 plantevenementen georganiseerd met minimaal 20 vrijwilligers per evenement (met in acht name van de dan geldende Corona maatregelen)

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

In november 2021 is er een aanplant Tiny Forest in Eijsden-Margraten en aanplant Tiny Forest in Weert geweest (beide keren met vrijwilligers).
Verder zijn we samen met IVN in gesprek geweest met met de gemeente Heerlen en Weert over de grote bomen aanpak.
Verder is er 1 plantproject uitgevoerd dat is gefinancierd door een bedrijf, fonds of een Plan Boom partner en heeft het bedrijf Nedlin (duurzame wasserij) een Tiny Forest gesponsord in Hoensbroek.
De NMF-Limburg heeft samen met de Stichting Limburgs Landschap nog 1 groot plantproject in ontwikkeling genomen (samen met terreinbeheerder, gemeente of andere grondeigenaar)

37. Programma Natuur Provincie
Er is 2x overleg gevoerd met TBO's en 2x met de Provincie waarbij input is geleverd voor het nieuwe programma.

38. Limburgse bossenstrategie
Er is 1x overleg gevoerd met TBO's en de Provincie om de landelijke ontwikkelingen te bespreken.

39. Omgevingswet
Recente ontwikkelingen en relevante literatuur is bestudeerd en er is deelgenomen aan 4 webinars.

40. Bijscholen achterban Omgevingswet
Geplande activiteiten zijn doorgeschoven naar 2022 omdat invoering nieuwe Omgevingswet is vertraagd.

41. Luchthavenbesluit MAA
Er is 2x overleg gevoerd met onze vertegenwoordigers in de CRO en verschillende malen met de secretaris van de Alliantie. Bespreekthema’s waren: informatieverstrekking door de Alliantie aan politieke fracties in PS; overleg met partners van de Alliantie over advies van dhr. Van Geel, de werkwijzer luchtvaart specifieke MKBA's, de concept MKBA van de provincie; de gezamenlijke reactie van de partners van de Alliantie op advies van dhr. Van Geel en op de Nota van uitgangspunten MKBA MAA. Verder hebben we deelgenomen aan de info.bijeenkomst over ontwerp-Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening en het schrijven van een zienswijze op de ontwerp-Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

42. Lokale planologie

- Regio Maastricht & Mergelland: de NMF-Limburg heeft zich met 8 ruimtelijke plannen beziggehouden (3x voorbereidende fase, 3x adviserend en 2x reactief). Alle zaken lopen nog.
- Regio Parkstad: 6 ruimtelijke plannen werden opgepakt (2x voorbereidende fase, 3x adviserend en 1x reactief). Al deze plannen lopen nog. Westelijke Mijnstreek: 11 ruimtelijke plannen werden opgepakt (6x voorbereidende fase, 4x adviserend en 1x reactief). De meeste zaken lopen nog. Belangrijkste resultaat: Omgevingsvisie Stein is vastgesteld met voldoende aandacht voor de groene en milieubelangen.
- Maasduinen: de NMF-Limburg heeft een zienswijze ingediend op het Ontwerpbestemmingsplan Haven Heijen en was zij betrokken bij verbindingsweg Gennep.
- Peel en Maas: De NMF-Limburg heeft diverse handhavingsverzoeken ingediend mbt graafwerkzaamheden voor de golfbaan bij Zaarderheiken ivm dassen.
- De NMF-Limburg heeft in samenwerking met bewonersgroepen, raadsleden, lokale natuurorganisaties en Das en Boom het industrieterrein De Spurkt in het Loobeekdal voorlopig tegen weten te houden,
- De NMF-Limburg heeft een zienswijze ingediend op de NRD MER voor de uitbreiding van de capaciteit van een mestfabriek in Heide.
- Er is in 2021 een rechtszaak geweest tussen Raceway Venray en o.a. de NMF-Limburg, waarbij NMF-Limburg gedeeltelijk in het gelijk is gesteld.
- Daarnaast zijn nog meerdere ruimtelijke plannen opgepakt in Venray, Venlo, Horst a/d Maas, Peel en Maas.
- In Leudal heeft NMF-Limburg een adviserende rol vervult bij Buggenumse Veld, industrieterrein Zevenellen, gebiedsontwikkeling Wijnaerden
- NMF-Limburg een adviserende rol vervult bij de N266 (randweg Nederweert).
- Maas Swalm Nette: De NMF-Limburg heeft bezwaar gemaakt tegen zeven windturbines op het voormalige Britse militaire vliegveld Niederkrüchten-Elmpt, samen met de Milieu en Heemkundevereniging Swalmen.
- De NMF-Limburg heeft samen met de Milieugroep Roermond , de Milieu en Heemkundevereniging Swalmen en de Zoogdierenwerkgroep van IVN Roermond e.o. een zienswijze geschreven tegen de woonwijk Melickerveld in Roermond.
- De NMF-Limburg heeft een brief naar de gemeente Roermond geschreven waarin zij haar zorgen uit over de geplande jachthaven in Asselt.
- De NMF-Limburg heeft daarnaast meerdere ruimtelijke plannen opgepakt (beleidskader zon- en windenergie gemeente Roerdalen; Flinke Ven; Linnerveld; 7 zonneparken).

43. Actualisatie/herziening Prov. Omgevingsvisie en Omgevingsverordening

De lobby richting PS voor betere bescherming van het landschap in de POVI heeft succes gehad: er wordt een Programma Landschap opgesteld; Verder is er 2x overleg gevoerd met de Provincie en 2x met de TBO's en de achterban over de Omgevingsverordening Limburg en werd

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

er 2x deelgenomen aan webinar over ontwerp Omgevingsverordening. Ook is er een zienswijze op ontwerp Omgevingsverordening Limburg 2021 ingediend.

44. NOVI-gebieden
    Er is 2x deelgenomen aan een webinar over NOVI-gebied Zuid-Limburg. Er is 2x ambtelijk overleg met de Provincie over NOVI-gebied Zuid-Limburg alsook aan een NOVI conferentie en aan een webinar van PBL. Verder werd de relevante literatuur over de NOVI bestudeerd.

45. Nationaal Landschap Zuid-Limburg
    Er is 4x deelgenomen aan Themagroep Landschap en 2x aan een Bestuurlijk Overleg. Verder werden bijgewoond: de start van Beleefweek, 7x overleg met achterban en bewoners over oprichten van de Alliantie (een loket en spreekbuis voor bewoners en maatschappelijke partners), 2x overleg met studente over schrijven scriptie, 2x overleg met Visit Z-Limburg.

46. TRINL-app
    Deze app wordt beheerd en verder ontwikkeld door een tweetal vrijwilligers. Tijdsbesteding van NMF-Limburg is beperkt tot uren voor nieuwsbrief.

47. Bijdrage aan programma natuur en bossenstrategie.
    Is samengevoegd met natuurbeleid

Overzicht projecten o.g.v. transitie landbouw en milieu

48. Afstemming met andere Natuur en Milieufederaties
    In 2021 was het meest intensieve contact met naburige Natuur en Milieufederatie collega's uit Noord-Brabant en Gelderland die met vergelijkbare thema's te maken hebben; Bijvoorbeeld ten aanzien van de bijdrage van de landbouw t.a.v. de GGA's en stikstoftafels. Daarnaast heeft met name veel afstemming plaatsgevonden vanuit de landelijke coördinatie Natuurinclusieve landbouw over dergelijke initiatieven.

49. Platform Vitale Landbouw
    Verantwoording is opgenomen in de hoofdtekst.

50. GoodFoodClub
    Activiteiten voor de GoodFood Club zijn ongewijzigd t.o.v. andere jaren: Het actief volgen en posten van berichten m.b.t. GoodFood in onze regio.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

51. Actieplan Natuur inclusieve landbouw
Verantwoording is opgenomen in de hoofdtekst.

52. Stikstoftafel, bestuurlijk, ambtelijk en gebiedstafels
De NMF-Limburg neemt zowel deel aan de ambtelijke als bestuurlijke stikstoftafel. Elk overleg vergt veel afstemming onderling, met de TBO's en bijvoorbeeld Werkgroep Behoud De Peel. In 2021 zijn naast de formele overleggen, bestuurlijk en ambtelijk nog diverse verdiepingsbijeenkomsten met stakeholders geweest. Verantwoording is verder opgenomen in de hoofdtekst.

53. Verkenning Agro Forestry en voedselbossen
In 2021 is het digitale platform voedselbossen, conform afspraak, online gegaan. Hierin staat informatie over startende en gevestigde initiatieven in Limburg, cursusaanbod en achtergrond informatie voor geïnteresseerden en een overzicht van lokale initiatieven..

54. Opzetten achterbangroep Stikstof (stikstofjagers)
Er vindt regelmatig afstemming plaats met stikstofdeskundigen binnen ons achterban tijdens en buiten de verschillende formele stikstof gerelateerde gremia. Daarnaast ondersteunt het NMF-Limburg belanghebbenden in ons achterban in hun strijd tegen lokale piekbelasters. Deze ondersteuning kan procedureel of inhoudelijk van aard zijn.

55. Opzetten achterbangroep natuur inclusieve landbouw
In de loop van het jaar is gestart met werkbezoeken aan agrariërs die als voorbeeld/inspiratie zouden kunnen dienen.

56. Waterbeleid, keur, vergunningen, ontheffingen
Met het Waterschap Limburg is afgesproken dat zij ons actief informeren over nieuwe ontwikkelingen, vergunningen en anderszins relevante zaken. Dit loopt conform afspraak.

57. Ondersteunen ambassadeurs klimaatbuffers
Dit project zal eerst in 2022 van start gaan met de werving van klimaatambassadeurs en de organisatie van een aantal (deels landelijke) webinars/ bijeenkomsten.

58. Deelnemen aan klankbordgroepen
Klankbordgroep de Maas; De NMF-Limburg heeft deelgenomen aan verschillende sessies om op gebiedsniveau maatregelen in kaart te brengen. Daarnaast is een tweetal expert-sessies geweest om vanuit doelstapeling naar een toekomstbestendig en
klimaat robuust landelijk gebied toe te werken. Hiertoe is een koepelovereenkomst op hoofdlijnen gereed.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

59. Actieplan Watersysteemherstel
In 2021 is meegewerkt aan het NPL-voorstel met betrekking tot ‘nature-based solutions’ voor de beekdalen in het Heuvelland.

60. Nieuwe waterbeheerplannen provincie en waterschap
Er is overleg gevoerd met het Waterschap over ontwerp Waterbeheerprogramma 2022-2027. Ook is er afstemming met de TBO’s over het schrijven van een zienswijze op het ontwerp Waterbeheerprogramma; over het te voeren overleg met Waterschap Limburg en over aanpak droogtestrategie door de TBO's;

61. Coalitie Waterschap, LLTB, TBO’s, NMF-Limburg
De NMF-Limburg heeft binnen de Plattelandscoalitie deelgenomen aan verschillende sessies om op gebiedsniveau maatregelen in kaart te brengen. Daarnaast is een tweetal expert-sessies geweest om vanuit doelstapeling naar een toekomstbestendig en klimaat robuust landelijk gebied toe te werken. Hiertoe is een koepelovereenkomst op hoofdlijnen gereed.

Project 62, 63 en 64 zijn in de hoofdtekst beschreven.

Overzicht projecten o.g.v. transitie energie en circulaire economie

65. Afstemming met andere Natuur en Milieufederaties
Landelijke uitwisseling, afstemming, kennisverdieping en samenwerking op het gebied van energie en klimaat. Deelname aan Energie Tweedaagse met het thema natuur inclusief en daarnaast regelmatig informeel en formeel contact op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

66. Energiebeleid
De NMF-Limburg spant zich in voor zowel energiebesparing als de opwekking, toepassing en opslag van vormen van duurzame energie (o.a. windenergie, zonnepanelen, benutten van duurzame restwarmte). Zij neemt actief deel aan het maatschappelijke debat en de voorbereidingen van beleidsontwikkeling op deze terreinen. De energietransitie krijgt steeds meer vorm, zo komen er steeds meer vraagstukken naar voren op het gebied van energiebeleid NMF-Limburg heeft dan ook deelgenomen aan webinars: Natuurinclusieve energie-transitie, Besparen op je energierekening, Energietuinen bij Landschapstriënnale. De ontwikkelingen, literatuur en jurisprudentie worden bijgehouden.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

67. SELL

Het Servicepunt Energie Lokaal Limburg ondersteunt Limburgse lokaal duurzame energiecollectieven door middel van onder andere kennisontwikkeling en deskundigheidsbevordering, zodat projecten op het gebied van energiebesparing, -opwekking en - opslag worden gerealiseerd. In 2021 zijn verscheidene thema-sessie en andere activiteiten georganiseerd. Het thema energiebesparing kreeg in 2021 extra aandacht.

68. Regionale Energie Strategie wijkaanpak

Samen met REScoop Limburg en Buurkracht vormt NMF-Limburg de Limburgse Participatiecoalitie. Binnen de RES'sen wordt van onderop gewerkt aan de realisering van het Klimaatakkoord en aan het vormgeven van de aanpak van wijken richting aardgasvrij. Bewonersinitiatieven worden begeleid naar intentieovereenkomsten met gemeenten. In 2021 is de samenwerking met enkele bewonersinitiatieven versterkt maar zijn er ook nieuwe initiatieven van de grond gekomen.

69. Regionale Energie Strategie energieopwekking

Door lokale energiecoöperaties, groene organisaties en energieke bewoners te betrekken bij het vormgeven en uitvoeren van de RES is de kans groter dat de doelen breed gedragen worden, dat de uitvoering kan versnellen en dat hernieuwbare energie zorgvuldiger wordt ingepast in ons landschap. Hier heeft de NMF-Limburg een belangrijke verbindende rol, zowel zelfstandig als wel als medeorganisator van de Participatiecoalitie Limburg. De NMF-Limburg neemt actief deel aan de stakeholdersgroepen binnen de twee RESsen in Limburg. Zij neemt hier een adviserende en verbindende rol in. Namens de Participatiecoalitie Limburg zijn verscheidene adviesstukken richting RES vertegenwoordiging verstuurd ter stimulering van de gewenste processen. Ook zijn op initiatief van de NMF-Limburg de nodige lijnen uitgezet richting de Limburgse coöperaties.

70. Versnelling coöperatieve energietransitie in Limburg

Samen met REScoop Limburg en Energie Samen voert NMF-Limburg een project uit om energiecoöperaties te ondersteunen bij het ontwikkelen van nieuwe lokale initiatieven. Naast kennisdeling en belangenbehartiging worden projectleiders opgeleid, workshops en Communities of Practice georganiseerd. Het beoogde effect hiervan is het versnellen van de professionalisering van energiecoöperaties in Limburg en daadwerkelijke uitvoering van projecten. In 2021 is het theoretisch opleidingsdeel van dit project afgerond, en hebben de eerste cursisten praktijkervaring opgedaan. Een twintigtal coöperatie leden zijn nu in staat om energieprojecten op te zetten in de provincie. Ook is in 2021 het Projectbureau REScoop Limburg van de grond gekomen. Dit projectbureau dient als centraal punt voor coöperatieve energieprojecten in de provincie. De NMF-Limburg neemt onder andere deel aan het regieteam van dit projectbureau en heeft daarin een adviserende en faciliterende rol.

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

De NMF- Limburg heeft 2x een presentatie gegeven voor de projectleiders Zon- en windenergie: één over de Zon- en Windvisie, Checklist natuurbelangen en één over biodiversiteit bij zon- en windparken.

71. Opleiden energiecoaches/ energieverkenners
De NMF-Limburg verzorgde jarenlang een opleiding voor energiecoaches. In 2021 zijn we de samenwerking aangegaan met de landelijke coöperatie Hoom om de frequentie van de cursus te garanderen en om de kwaliteit van de opleiding te verbeteren. De NMF-Limburg neemt daarbij een coördinerende rol in het opleidingstraject. Er wordt in de cursus aandacht geschonken aan de schil van de woning, installaties, gedragsaspecten van de bewoner in relatie tot energiegebruik en energiebesparing, ventilatie van de woning in relatie tot isolatie. Ook krijgen de cursisten de nodige praktijkopdrachten .

72. RHEDCOOP
RHEDCOOP staat voor Renovatie en Hernieuwbare Energie Diensten via COÖPeraties. Het project stimuleert energetische renovaties en de productie van hernieuwbare energie bij particuliere woningen, publieke gebouwen en gemeenschapsvoorzieningen via energie(burger)coöperaties. Binnen RHEDCOOP werken de betrokken partners aan de ontwikkeling van een innovatief Energy Services Company (ESCo)-model. De Provincie Vlaams-Brabant is opdrachtgever. Stakeholders zijn Vlaamse provincies, Brabantse en Zeeuwse gemeenten en diverse coöperaties. De Provincie Limburg is co financier. In 2021 zijn de eindresultaten opgeleverd en is het project afgerond. De NMF-Limburg heeft naast haar adviserende rol in het projectteam, een belangrijke bijdrage geleverd aan de eindproducten. Zo is er een online cursus tot stand gekomen en is er een training verzorgd voor lokale overheden en energiecoöperaties.

73. Beleid duurzaamheid/circulariteit
De NMF-Limburg volgt actief landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid op het vlak van duurzaamheid en circulariteit en participeert actief bij de totstandkoming van provinciale beleidstukken.

74. Afstemmen met andere Natuur en Milieufederaties
Er is continu uitwisseling, afstemming, kennisverdieping en samenwerking op het gebied van circulariteit met andere Federaties.

75. Regionale materiaalstromen en verwerkingsketens
In 2021 is aandacht uitgegaan naar het maken van de verbinding tussen de domeinen energie, natuur, milieu, landschap en circulariteit. Met name in samenwerking met de gemeentelijke en provinciale overheid. Onder ander door:

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

- Actief bij te dragen aan circulaire initiatieven bij organisaties zoals Chemelot en startups;
- Updaten en onderhouden van het landelijke Servicepunt Circulaire Economie;
- Nadrukkelijk opzoeken van de samenwerking met bedrijven en overheden;
- Deelname Circular HUB;
- Deelname aan landelijke Expertgroep Circulaire Economie;
- Deelname aan een platform voor gemeentelijke beleidsmedewerkers duurzaamheid in Noord-Midden Limburg.

76. Circulair Hub
NMF-Limburg participeerde in 2021 in de Circular Hub Chemelot. Hier namen we zitting in het programmateam Maatschappelijke omgeving.

77. Netwerk-ontwikkeling en samenwerking circulaire economie
Zie 75 en 76.

78. Energieopwekking parkeerplaatsen
De NMF-Limburg werkte in opdracht van de provincie Limburg aan een project om de uitrol van duurzame elektriciteitsopwekking op parkeerplaatsen en -terreinen te versnellen. Daartoe ontwikkelde de federatie samen met een externe partij businesscases die tot voorbeeld kunnen dienen voor eigenaren/beheerders van parkeerterreinen. De resultaten van het project werden toegelicht tijdens een eindsymposium voor geïnteresseerde stakeholders, en breed gedeeld via de sociale kanalen. Het project is in 2021 afgerond.

79. Ontzorging maatschappelijk vastgoed
Vanuit provincie Limburg en het ministerie van VWS is in 2021 subsidiegeld beschikbaar om verenigingen of stichtingen te helpen bij het verduurzamen van de accommodatie. In samenwerking met het Huis voor de Sport Limburg, het Huis voor de Kunsten, de Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL) en Rescoop Limburg geeft de NMF-Limburg uitvoering aan dit programma. Dit doet zij met de doelstelling: Toekomstgerichte en duurzame accommodaties en organisatie voor een leefbaar Limburg. NMF-Limburg is onderdeel van het programmateam, verbindt partijen, en neemt bij enkele projecten de rol van duurzaamheidscoach op zich.

80. Landelijke circulair project "Circulaire economie in de regio versnellen'
Aan de hand van een landelijke inspiratiegids circulaire economie van de Natuur en Milieufederaties, heeft NMF-Limburg deze gids onder de aandacht gebracht bij verschillende Limburgse gemeenten.

81. Circulaire economie
Zie project nummer 80

82. Coördinatie energiecoaches HOOM

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Zie project 71

Overzicht projecten o.g.v. communicatie

83. Website
    Er is doorlopend gewerkt aan de actualisatie en redactie van de corporate website met nieuwsberichten, groene agenda en partnerkaart.

84. Digitale nieuwsbrief
    Deze digitale nieuwsbrief is 10x samen gesteld en uitgegeven met nieuws, actualiteiten en achtergrondinformatie.

85. Sociale media
    Het hele jaar zijn berichten gepost op diverse sociale media kanalen conform contentkalender en modereren van reacties.

86. Doorontwikkeling en bewaking huisstijl
    Het jubileum is in huisstijl uitgedragen.

87. Communicatie
    Er is een communicatieplan opgesteld en uitgevoerd in kader van jubileum,.

88. Online marketing campagnes
    Er waren dit jaar geen extra activiteiten.

89. Compact jaarbericht
    Er is een compact jaarbericht 2020 samengesteld.

90. Jubileumeditie tijdschrift Limburgs Milieu
    In plaats van een tijdschrift is een digitale jubileumtijdlijn ontwikkeld.

91. Waterwandeling
    Vanwege de coronamaatregelen zijn in 2021 aanzienlijk minder waterwandelingen uitgevoerd.

92. Digitale tijdlijn ikv 50-jarig jubileum (i.p.v. een jubileumeditie tijdschrift Limburgs Milieu)

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Bijlage werkelijke tijdsbesteding in dagen

Toelichting vooraf

In de voorgaande bijlage kunt u de inhoudelijke toelichting terug lezen over de werkzaamheden die er zijn verricht voor de gemaakte uren. In onderstaande tabel is dit samengevat qua tijdsinvestering. Hieruit blijkt dat er 505 dagen minder zijn besteed dan begroot.
Vooral bij het thema transitie landbouw en communicatie zijn de verschillen groot. Bij transitie landbouw is de inzet fors minder vanwege het terugtrekken van de aanvraag voor extra middelen en het ontbreken van inzet gedurende 1 kwartaal. Bij communicatie is de inzet juist meer geweest vanwege het jubilieumjaar waarbij we ipv uitbesteding veel werk zelf verricht hebben om een op Covid aangepaste programma te maken.
Door corona hebben een significant aantal vergaderingen digitaal plaatsgevonden. Dit zorgt voor minder voorbereiding en reistijd. Tijdsbesteding van de Vraagbaak is lager dan verwacht. Er zijn wel meer vraagbaken binnen gekomen in 2021, maar de gemiddelde tijdsbesteding om deze te beantwoorden is desalniettemin afgenomen. Voor bureau overleggen beleidsmedewerkers waren geen uren begroot. Dit was voorheen samen met algemeen overleg begroot. Om meer inzicht te krijgen in inhoudelijke overleggen zijn deze overleggen uitgesplitst. Inventarisatie naar de oorzaken en gevolgen wordt in 2022 voorzien om hier actief op te kunnen sturen.

Totaaloverzicht Projecten Thema Netwerk en achterban

	Activiteit / project	**Financier**	**Begrote dagen**	**Werkelijke dagen**
1	Vraagbaak	Provincie Limburg	50	28
2	Halfjaarlijkse Regiobijeenkomsten	Provincie Limburg	30	14
3	Ontmoetingsdag ikv 50-jarig jubileum	Provincie Limburg NMF-Limburg	15	21
4	Jubileumwandeling ikv 50-jarig jubileum (*; in jaarpogramma 100 ipv 10 vermeld)	NMF-Limburg	10	20
5	Reünie bestuursleden en personeel ikv 50-jarig jubileum	NMF-Limburg	5	4
6	Milieurechtshulp	De Natuur en Milieufederaties	2	1
7	Werving nieuwe achterban-organisaties	Provincie Limburg	10	9
8	Verkennen jeugdplatform	Provincie Limburg	10	4,5
9	Opzetten Limburgs Boombeschermersgilde	Provincie Limburg De Natuur en Milieufederaties	12	12
10	Opzetten platform vergroting biodiversiteit Noord- en Midden-Limburg	Provincie Limburg	12	6,5
11	Opzetten platform realisatie meer voedselbossen	Provincie Limburg	12	2
12	OP-Zuid Comité van Toezicht	Provincie Limburg	2	2

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

13	Overleg Gedeputeerden	Provincie Limburg	2	0,5
14	PS en Statencommissies	Provincie Limburg	2	9
15	Overleg LWV	Provincie Limburg	5	0
16	Overleg Limburgse Railagenda	Provincie Limburg	5	2
17	Kerngroep Luchtvaart Limburg	Provincie Limburg	5	0
18	Samenwerkingsverband IJzeren Rijn	Provincie Limburg	5	0
19	Platform Luchtkwaliteit Maastricht	Provincie Limburg	5	1
20	Ronde langs politieke partijen in Limburg	Provincie Limburg	10	0,5
21	Verkenning gemeentelijk platform	Provincie Limburg	5	2
22	Directeurenoverleg Natuur en Milieufederaties	De Natuur en Milieufederaties	8	10
23	Aangesloten organisatie	Provincie Limburg		6
24	Verbreding en verjonging achterban NMF-Limburg	Provincie Limburg		5
25	Bureauoverleg beleidsmedewerkers	Provincie Limburg		35
26	College GS nieuwe (provinciale verkiezingen)	Provincie Limburg		3
	Totaal aantal dagen		222	199

Totaal overzicht projecten thema natuur, ruimte en landschap

	Activiteit / project	**Financier**	**Begrote dagen**	**Werkelijke dagen**
27	Afstemming met andere Natuur en Milieufederaties	De Natuur en Milieufederaties	10	3,5
28	Natuurbeschermingsoverleg	Terrein beherende organisaties	30	30,5
29	Natura 2000-beheerplannen e.d.	Provincie Limburg	8	4,5
30	Nacht van de Nacht	De Natuur en Milieufederaties	4	2,5
31	AB Faunabeheereenheid Limburg	Provincie Limburg	8	3
32	Flora- en faunabeheer	Provincie Limburg	10	7
33	Soortenbeleid	Provincie Limburg	5	4
34	Cie. Platteland in Ontwikkeling	Provincie Limburg	4	1
35	Ecologisch bermbeheer door gemeenten	Provincie Limburg	12	1,5
36	Plan Boom	De Natuur en Milieufederaties	25	17,5 dagen en

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

		Provincie Limburg		12,5 dagen voor plan boom opdrachtgever. Dit wordt apart vergoed
37	Programma Natuur Provincie	Provincie Limburg	20	2
38	Limburgse bossenstrategie	Provincie Limburg	10	1
39	Omgevingswet	Provincie Limburg	10	5
40	Bijscholen achterban Omgevingswet	Provincie Limburg	5	0
41	Luchthavenbesluit MAA	Provincie Limburg	15	10
42	Lokale planologie	Provincie Limburg	120	120
43	Actualisatie/herziening Prov. Omgevingsvisie en Omgevingsverordening	Provincie Limburg	30	11,5
44	NOVI-gebieden	Provincie Limburg	30	6
45	Nationaal Landschap Zuid-Limburg	Provincie Limburg	20	18
46	TRINL-app	De Natuur en Milieufederaties	10	0,5
47	Bijdragen aan programma natuur en bossenstrategie			1,5
	Totaal aantal dagen		412	263.81

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Totaaloverzicht projecten transitie landbouw en milieu

	Activiteit / project	Financier	Begrote dagen	Werkelijke dagen
48	Afstemming met andere Natuur en Milieufederaties	De Natuur en Milieufederaties	10	2
49	Platform Vitale Landbouw	Provincie Limburg	20	26
50	GoodFoodClub	De Natuur en Milieufederaties	4	1
51	Actieplan Natuur inclusieve landbouw	Provincie Limburg	30	21
52	Stikstoftafel, bestuurlijk, ambtelijk en gebiedstafels	Provincie Limburg	50	11
53	Verkenning Agro forestry en voedselbossen	Provincie Limburg	15	2
54	Opzetten achterbangroep Stikstof (stikstofjagers)	Provincie Limburg	8	3
55	Opzetten achterbangroep natuur inclusieve landbouw	Provincie Limburg	8	5,5
56	Waterbeleid, keur, vergunningen, ontheffingen	Provincie Limburg	30	19
57	Ondersteunen ambassadeurs klimaatbuffers	Provincie Limburg	4	0,5
58	Deelnemen aan klankbordgroepen	Provincie Limburg	20	12
59	Actieplan Watersysteemherstel	Provincie Limburg	20	2,5
60	Nieuwe waterbeheerplannen provincie en waterschap	Provincie Limburg	20	6
61	Coalitie Waterschap, LLTB, TBO's, NMF-Limburg	Provincie Limburg	25	2
62	Actieve bijdrage aan transitie landbouw			23
63	Actieve bijdrage aan plattelandscoalitie, stikstofvraagstuk en de wateropgave			22
64	Klimaatadaptatie			5
	Totaal		264	163,5

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Totaaloverzicht projecten Energietransitie, duurzaamheid en circulariteit

	Activiteit / project	Financier	Begrote dagen	Werkelijke dagen
65	Afstemming met andere Natuur en Milieufederaties	De Natuur en Milieufederaties	10	8
66	Energiebeleid	Provincie Limburg	20	36
67	SELL	De Natuur en Milieufederaties	20	26
68	Regionale Energie Strategie wijkaanpak	De Natuur en Milieufederaties	2,5	27
69	Regionale Energie Strategie energieopwekking	De Natuur en Milieufederaties	37,5	10
70	Versnelling coöperatieve energietransitie in Limburg	REScoop Limburg	25	7,5
71	Opleiden energiecoaches/ energieverkenners	Particulieren Gemeenten Energiecoöperaties Woningcorporaties	12	2
72	RHEDCOOP	Interreg Provincies Limburg Stimulans	20	25,5
73	Beleid duurzaamheid/circulariteit	Provincie Limburg	10	3
74	Afstemmen met andere Natuur en Milieufederaties	De Natuur en Milieufederaties	5	4
75	Regionale materiaalstromen en verwerkingsketens	De Natuur en Milieufederaties	37	9,5
76	Circulair Hub	Provincie Limburg	20	10
77	Netwerk-ontwikkeling en samenwerking circulaire economie			1,5
78	Energieopwekking parkeerplaatsen			10
79	ontzorging maatschappelijk vastgoed			3
80	Landelijke circulair project ‘‘Circulaire economie in de regio versnellen’			1,5
81	Circulair economie pr 2110			2
82	Coördinatie energiecoaches HOOM			3
	Totaal aantal dagen		239	189

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Totaaloverzicht projecten Communicatie

	Activiteit / project	Financier	Begrote dagen	Werkelijke dagen
83	Website	Provincie Limburg	20	14
84	Digitale nieuwsbrief	Provincie Limburg	15	17
85	Sociale media	Provincie Limburg	15	7
86	Doorontwikkeling en bewaking huisstijl	Provincie Limburg	1	0,5
87	Communicatie	Provincie Limburg	10	10
88	Online marketing campagnes	Provincie Limburg	5	2
89	Compact jaarbericht	Provincie Limburg	5	3
90	Jubileumeditie tijdschrift Limburgs Milieu	Provincie Limburg	10	0
91	Waterwandeling en RWZI	Waterschap Limburg	13	6
92	Digitale tijdlijn ikv 50-jarig jubileum (ipv Jubileumeditie tijdschrift Limburgs Milieu)	Provincie Limburg	0	84
	Totaal aantal dagen		94	144

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Bijlage Provincie Limburg exploitaties t.o.v. overige financiers

Door gewijzigde tariefstelling is er een verschuiving tussen de beschikbare en werkelijke uren..

Projecten ten behoeve van:	Benodigde Uren	Beschikbare uren	Werkelijke uren
Provincie Limburg	7.920	3.982	5.973
Overige financiers	5.000	8.938	5.625
Totaal	12.920	12.920	11.598

Thema	Provincie Limburg	Overige financiers	Werkelijke uren
Achterban en netwerk	1.502	88	1.590
Ruimte, landschap en natuur	1.573	537	2.110
Transitie landbouw & milieu	1.321	37	1.321
Transitie energie & circulaire economie	479	1.011	1.490
Communicatie	1.104	44	1.148
Bureauzaken	31	3.908	3.939
Totaal	5.973	5.625	11.598

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Kapellerpoort 1, 6041 HZ Roermond
T (0475) 386 410 | F (0475) 386 459
E info@nm flimburg.nl | W www.nmflimburg.nl

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022

Accountants

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Anderlechtstraat 7
Postbus 8710
5605 LS Eindhoven

T: +31 (0)40 250 57 00

eindhoven@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Aan het bestuur van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg
Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in dit samengevoegd jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de samengevoegde jaarrekening 2021 van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Maastricht en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Sittard gecontroleerd.

- Naar ons oordeel geeft de in dit financieel verslag opgenomen samengevoegde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg te Sittard per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde subsidies van de provincie Limburg in alle van materieel belang zijnde aspecten opgenomen in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2017 en de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidiebeschikkingen.

De samengevoegde jaarrekening bestaat uit:
1. de samengevoegde balans per 31 december 2021;
2. de samengevoegde staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het Controleprotocol eindverantwoording subsidies Provincie Limburg 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg en Steunstichting Natuur en Milieufederatie Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Baker Tilly (Netherlands) N.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

B. Verklaring over de in het samengevoegd jaarverslag opgenomen andere informatie
Naast de samengevoegde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel verslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de samengevoegde jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de samengevoegde jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de samengevoegde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de samengevoegde jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze samengevoegde jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprocol eindverantwoording subsidies Provincie Limburg 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de samengevoegde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden.
  Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de samengevoegde jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de samengevoegde jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.
  Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de samengevoegde jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;

- het evalueren of de samengevoegde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 14 juni 2022

bakertilly
Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden d.d: 14-06-2022